

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 25. 4. 2020

Število objav: 35

Internet: 31

Tisk: 4

Spremljane teme:

Inženirska ...: 0

Inženirska ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 9

Zakon ... načrtovanju: 0

Zakon ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih ...: 0

Gradbeništvo, graditev: 27

Inženirski dan: 0

Internet	Naslov	Aprila rekorden padec vrednosti gospodarske klime, epidemija na kolena spravila turizem		
Zaporedna št. 1	Medij	24ur.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 11	Avtor	U. V.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvu za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil kazalnik nižji za 46,2 odstotne točke. Na padec so vplivali vsi kazalniki, v storitvenih dejavnostih...			

Internet	Naslov	Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec		
Zaporedna št. 2	Medij	Rtvslo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 13	Avtor	I. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvu za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2 odstotni. Tudi na letni ravni so padec zabeležili prav vsi...			

Internet	Naslov	Aprila rekorden padec vrednosti gospodarske klime		
Zaporedna št. 3	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 14	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvu za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil kazalnik nižji za 46,2 odstotne točke. Na padec so vplivali vsi kazalniki, v storitvenih dejavnostih...			

Internet	Naslov	Pahorjevi svetovalci opozarjajo na pomen sodelovanja javnosti v postopkih odločanja		
Zaporedna št. 4	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 15	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prevlade druge javne koristi in glede zastopanja interesov varstva okolja in ohranjanja narave. Gre za predloga, predstavljena kot del ukrepov na področju gradbeništva . "Ne glede na posebne razmere, ki jih predstavlja epidemija covid-19, morajo tudi vsa interventna zakonodaja in vsi ukrepi v Sloveniji nedvoumno in jasno..."			

Internet	Naslov	Popravki prvega protikoronskega paketa nared za potrditev		
Zaporedna št. 5	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Državni zbor; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 17	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...investicij, predlog novele zakona predvideva tudi ukrepe za pospešitev izdajanja gradbenih dovoljenj ter poenostavitve in skrajšanje upravnih postopkov po gradbenem zakonu in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave. "S tem se močno znižuje prostorske in okoljske standarde," je protestirala Nataša Sukič (Levica),...			

Internet	Naslov	SID banka lani z 32 milijonov evrov dobička		
Zaporedna št. 6	Medij	Sta.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 18	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...posojilih, predvsem za obratna sredstva podjetij ter seveda za stanovanjske in potrošniške kredite. Še večje je bilo povpraševanje po projektnem financiranju v gradbeništvu . "Vendar je bilo ob visoki likvidnosti bančnega sistema, nizkem razmerju med posojili in vlogami, nizkih obrestnih merah in velikem varčevanju plasiranje...			

Internet	Naslov	Občutno poslabšanje kazalnikov zaupanja v vseh gospodarskih panogah		
Zaporedna št. 7	Medij	Bizi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 21	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Večina kazalnikov je dosegla nove najnižje vrednosti, razen kazalnika zaupanja v gradbeništvu . Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih...			

Internet	Naslov	Slovenska gospodarska klima najslabša odkar jo statistiki merijo		
Zaporedna št. 8	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Špela Mikuš		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...je tudi močno vplival na poslabšanje kazalnika zaupanja. Tudi ta kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja. Gradbeništvo : Vrednost kazalnika zaupanja v gradbeništvu je bila aprila za 32 odstotnih točk nižja kot mesec prej. Tudi tu se je večina kazalnikov stanj in pričakovanj na mesečni ravni poslabšala,...			

Internet	Naslov	Celo Italija z natančnimi datumi zagona življenja in posla. Je Slovenija zaspala?		
Zaporedna št. 9	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Simona Toplak		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zaščitne mehanizme: denimo avtomobilska in modna industrija, pa tudi proizvajalci sestavnih delov. 4. maja dobivajo prosto pot tekstilna industrija, gradbeništvo in trgovina na debelo. Italija med nujne zaščitne ukrepe, ki jih morajo zagotoviti delodajalci, šteje razdaljo med zaposlenimi in merjenje temperature...			

Internet	Naslov	IFO: Nemški indeks gospodarske klime upadel na zgodovinsko najnižjo raven		
Zaporedna št. 10	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 33	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Poslabšanje gospodarske klime je bilo zaznati v prav vseh od štirih opazovanih področij - v predelovalni industriji, storitvenih dejavnostih, v trgovini ter v gradbeništvu . "Razpoloženje v nemških podjetjih je katastrofalno, indeks gospodarske klime pa je strmoglavil z marčnih 85,9 točke na aprilskih 74,3 točke. To je najnižja...			

Internet	Naslov	Najbolj brani članki danes		
Zaporedna št. 11	Medij	Finance.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 34	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...ga kupili iz tujine 2. Celo Italija z natančnimi datumi zagona življenja in posla. Je Slovenija zaspala? 3. Poslanci popravljajo enega od nesmislov gradbene zakonodaje 4. Družinski pustolovec v francoskem stilu 5. Gorenje: prišla je ura resnice za vse zamujeno: Aprilska naročila so od načrtovanih nižja za dve tretjini...			

Internet	Naslov	Kako pa kaj mediji?		
Zaporedna št. 12	Medij	Primorske.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 36	Avtor	Antiša Korljan		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...tako naprej. V minulih tednih smo mediji poročali o številnih podobnih zgodbah v turizmu, transportu, avtomobilski industriji, logistiki, gostinstvu, gradbeništvu , prehranski industriji, vsi se srečujejo z razmerami, ki si jih še pred tremi meseci niso mogli predstavljati. Mediji kot gospodarska panoga smo ob teh...			

Internet	Naslov	V sredo brez novih smrtnih žrtev, vlada izdala sklep o izmenjavi podatkov o karanteni med NIJZ in Policijo		
Zaporedna št. 13	Medij	Nova24tv.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 45	Avtor	Rok Krajnc		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...okolje in prostor Andrej Vizjak je poudaril, da je ključen moment izhoda iz krize čimprejšnji zagon pomembnih investicijskih projektov. Nekatere določbe gradbene zakonodaje je zato potrebno zrahljati, omogočiti zagon investicij, ki bodo pripomogle k dvigu gospodarske aktivnosti, k ohranitvi delovnih mest. "Paket predlaganih...			

Internet	Naslov	Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec		
Zaporedna št. 14	Medij	Times.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 47	Avtor	I. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvu za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2 odstotni. Tudi na letni ravni so padec zabeležili prav vsi...			

Tisk	Naslov	Nerazvojni proračun		
Zaporedna št. 15	Medij	Štajerski tednik, Slovenija	Stran: 10	Površina: 192 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 48	Avtor	Senka Dreu		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Nerazvojni proračun V načrt razvojnih programov letošnjega proračuna je občina Trnovska vas umestila investicije v tri ceste v skupni vrednosti dobrih 120.000 evrov. Trnovska vas Prenova treh cestnih odsekov Med njimi je z dobrimi 64.000 evri najvišje ovrednotena modernizacija 270 metrov javne			

Internet	Naslov	Brez izvedbe dolgoročnih infrastrukturnih projektov bo gradbeništvo in z njim pomemben del gospodarstva v Sloveniji še dolgo živetarilo		
Zaporedna št. 16	Medij	Si24.news, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 52	Avtor	Administrator		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Epidemija koronavirusa je prizadela tudi gradbeništvo. Delo je upočasnjeno in nemalokrat celo ohromljeno. Večji projekti se sicer še izvajajo, manjši že manj. Drugače pa je z novimi projekti, kjer pa se nam...			

Tisk	Naslov	Brezposelnost pri nas najbolj narašča		
Zaporedna št. 17	Medij	Rogaške novice, Slovenija	Stran: 4	Površina: 387 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 53	Avtor	Nina Krobat		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...trenutno razpisanih tudi nekaj prostih delovnih mest, je razvidno iz spletnih strani Zavoda RS za zaposlovanje. Nekaj oseb iščejo za delo na področju gradbeništva, v tamkajšnjem zdravstvenem domu pa iščejo tudi zdravnike. »Število prostih delovnih mest je pričakovano upadlo, a dnevna objava ostaja pomembna zaradi...			

Tisk	Naslov	Zadruga Mondragona - geneza solidarnosti		
Zaporedna št. 18	Medij	Ekonomska demokracija, Slovenija	Stran: 13	Površina: 1.259 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 57	Avtor	Karolina Babič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sklad, nakar sektorji to med sabo uskladijo še na ravni skupine Mondragon. 13 Industrija zajema: avtomobilska industrija, robotika, proizvodnja delov, gradbeništvo, dvigala, orodja in sistemi, inženiring, les itd. Zadruga se glede na industrijske podsektorje (t. i. divisions) povezujejo tudi v zadruga drugega reda....			

Internet	Naslov	V SALONITU ZA DVA TEDNA ZAUSTAVILI PROIZVODNJO		
Zaporedna št. 19	Medij	Primorskival.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 58	Avtor	Simona Skočir		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...spoštovanjem ukrepov poskrbeli za oskrbo kupcev s cementom, s tem pa so prispevali tudi k ohranjanju delovnih mest – ne samo v skupini Salonit, ampak v celotnem gradbeništvu. Po besedah člana uprave Dejana Zwitterja v družbi pričakujejo, da se bo prodaja cementa na domačem trgu ob vladnem spodbujanju gradbene aktivnosti ponovno...			

Tisk	Naslov	Izzivi prenove večstanovanjskih objektov		
Zaporedna št. 20	Medij	Večer priloga, Slovenija	Stran: 8	Površina: 671 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 61	Avtor	Dušan Waldhütter		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...pravilniki. PZI mora biti izdelan skladno z veljavno zakonodajo in s pravili stroke, pri čemer mora biti pri izvedbi zagotovljen nadzor, kot ga določajo gradbeni zakon in nove tehnične smernice za požarno varnost v stavbah, ki so v veljavi od 1. julija 2019. Večina vlog se nanaša na toplotne izolacije fasad, upravnikom...			

Internet	Naslov	Močen padec gospodarskega razpoloženja		
Zaporedna št. 21	Medij	Stat.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 63	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...točke), kazalnik zaupanja med potrošniki (za 6,1 odstotne točke), kazalnik zaupanja v trgovini na drobno (za 1,8 odstotne točke) in kazalnik zaupanja v gradbeništvo (za 1,6 odstotne točke). Gospodarsko razpoloženje na letni ravni tudi občutno nižje. Glede na april 2019 je bil kazalnik gospodarske klime v aprilu 2020...			

Internet	Naslov	Občutno poslabšanje kazalnikov zaupanja v vseh gospodarskih panogah		
Zaporedna št. 22	Medij	Stat.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 65	Avtor	Hana Murn		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Večina kazalnikov dosegla nove najnižje vrednosti, razen kazalnika zaupanja v gradbeništvo . Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja. Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih...			

Internet	Naslov	Okoljevarstveniki kritični do določil novele protikoronskega zakona na področju gradbeništva		
Zaporedna št. 23	Medij	Iusinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 67	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Ljubljana, 23. aprila (STA) - Vlada je s predlogom novele protikoronskega zakona po mnenju več okoljevarstvenih organizacij na široko odprla vrata investitorjem, katerih gradbeni projekti ogrožajo okolje in naravo. Opozarjajo, da se bodo v naslednjih dveh letih projekti lahko izvajali brez			

Internet	Naslov	Aprila rekorden padec vrednosti gospodarske klime		
Zaporedna št. 24	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 68	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvo za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil kazalnik nižji za 46,2 odstotne točke. Na padec so vplivali vsi kazalniki, v storitvenih dejavnostih...			

Internet	Naslov	Zastoj v evropskem gradbeništvo		
Zaporedna št. 25	Medij	Mineral-revija.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 70	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Po najnovejšem poročilu analitikov za gradbeni sektor iz GlobalData, naj bi rast gradbeništva za leta 2020 v Evropi upadla na -1,4 %. Poročilo sledi odločitvam številnih vodilnih evropskih industrijskih držav, ki naj bi podaljšale zaporne ukrepe...			

Internet	Naslov	V Pomurju večja brezposelnost, a tudi že nove zaposlitve		
Zaporedna št. 26	Medij	Lendavainfo.com, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 72	Avtor	Uredništvo		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...gospodarskih razmer v letošnjem marcu je tudi porast števila brezposelnih v primerjavi z lanskim marcem. Največ brezposelnih je zabeleženih v gostinstvu, gradbeništvo in storitvenih dejavnostih. "Podatki za april so začasni, saj za veliko število oseb, ki so že oddale prijave za vpis elektronsko ali po pošti, potekajo...			

Internet	Naslov	Tako rekoč regres: SOS za slovenski turizem in gostinstvo		
Zaporedna št. 27	Medij	Fokuspokus.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 76	Avtor	Jože P. Damijan		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...morali zapreti poslovanje zaradi vladnih ukrepov. Gre predvsem za dejavnosti gostinstva, turizma, trgovine (razen živilske), servisnih storitev, dela gradbeništva in montaže ter dela dejavnosti prevoza potnikov. V teh dejavnostih bo prišlo do izpada prihodkov najmanj za obdobje šestih tednov (12,5% letnega prihodka),...			

Internet	Naslov	Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec		
Zaporedna št. 28	Medij	Aktualno24.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 78	Avtor	I. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvo za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2 odstotni. Tudi na letni ravni so padec zabeležili prav vsi...			

Internet	Naslov	Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec		
Zaporedna št. 29	Medij	Novice.najdi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 80	Avtor	I. K.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v gradbeništvo za 1,6 odstotne točke. V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2-odstotni. Tudi na letni ravni so padec zaznali prav vsi kazalniki,...			

Internet	Naslov	"Sta skrb za čist zrak in zaščita kmetijskih površin ovira za zaježitev posledic epidemije?"		
Zaporedna št. 30	Medij	Preberi.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 81	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Je spreminjanje gradbene zakonodaje res nujno za zaježitev posledic epidemije? Zakaj se vlada boji okoljevarstvene presoje? Se sprašujejo nevladne organizacije, ki bi glede na predlog drugega...			

Internet	Naslov	Pregled - novi koronavirus, 23. april		
Zaporedna št. 31	Medij	Iusinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 87	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...namenjeni tudi izrednim študentom. LJUBLJANA - Predlagani popravki prvega protikoronskega zakona prinašajo pomembne sistemske spremembe tudi na področju gradbene zakonodaje . Te spremembe bodo po oceni ministra za okolje in prostor Andreja Vizjaka občutno pospešile gradbeno aktivnost. Med drugim spremembe prinašajo zahtevo...			

Internet	Naslov	SID banka lani z 32 milijonov evrov dobička		
Zaporedna št. 32	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 89	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...posojilih, predvsem za obratna sredstva podjetij ter seveda za stanovanjske in potrošniške kredite. Še večje je bilo povpraševanje po projektnem financiranju v gradbeništvu . "Vendar je bilo ob visoki likvidnosti bančnega sistema, nizkem razmerju med posojili in vlogami, nizkih obrestnih merah in velikem varčevanju plasiranje..."			

Internet	Naslov	Popravki prvega protikoronskega paketa nared za potrditev		
Zaporedna št. 33	Medij	Findinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 92	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...investicij, predlog novele zakona predvideva tudi ukrepe za pospešitev izdajanja gradbenih dovoljenj ter poenostavitvev in skrajšanje upravnih postopkov po gradbenem zakonu in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave. "S tem se močno znižuje prostorske in okoljske standarde," je protestirala Nataša Sukič (Levica),...			

Internet	Naslov	Popravki prvega protikoronskega paketa nared za potrditev		
Zaporedna št. 34	Medij	Iusinfo.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 95	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...investicij, predlog novele zakona predvideva tudi ukrepe za pospešitev izdajanja gradbenih dovoljenj ter poenostavitvev in skrajšanje upravnih postopkov po gradbenem zakonu in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave. "S tem se močno znižuje prostorske in okoljske standarde," je protestirala Nataša Sukič (Levica),...			

Internet	Naslov	Preskakovanje ovir		
Zaporedna št. 35	Medij	Radiostudent.si, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 24. 4. 2020		
Stran v zbirki: 98	Avtor	Antun Katalenič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...civilne sfere ukvarja s tem, kako bomo preživeli naslednje mesece, je Vizjak že v drugi protikoronski paket vključil pospeške za gospodarstvo, specifično za gradbeništvo in infrastrukturo. V zakonu je tako predvidena rešitev, da zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku ne bo več treba priložiti dokazil...			

Aprila rekorden padec vrednosti gospodarske klime, epidemija na kolena spravila turizem

Ljubljana, 24.04.2020, 11:01 | Posodobljeno pred 12 urami

PREDVIDEN ČAS BRANJA: 3 min

AVTOR
U.V. / STA

Gospodarska klima je v aprilu dosegla novo najnižjo vrednost in hkrati največji mesečni padec, odkar izvajamo to raziskovanje, sporoča statistični urad. Zabeležili so tudi največji upad zaupanja potrošnikov, odkar ga spremljajo. V turizmu pa je bilo marca 75 odstotkov manj prihodov turistov in 67 odstotkov manj njihovih prenočitev v primerjavi z marcem lani.

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila aprila za 35,8 odstotne točke nižja kot marca in se je ustavila pri -39,5 odstotne točke. *"To je z naskokom največji mesečni padec vrednosti in hkrati najnižja vrednost, odkar izvajamo to raziskovanje,"* so zapisali v statističnem uradu.

Na znižanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali vsi kazalniki. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je padel za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil kazalnik nižji za 46,2 odstotne točke. Na padec so vplivali vsi kazalniki, v storitvenih dejavnostih za 18,3 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in v **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

"V aprilu smo zabeležili tudi največji upad zaupanja potrošnikov, odkar ga spremljamo, to je od leta 1996," dodajajo pri statističnem uradu.

Kazalnik zaupanja ni dosegel najnižje ravni do sedaj le v **gradbeništvu**

K poslabšanju gospodarskega razpoloženja so prispevale vse spremljane gospodarske dejavnosti in tudi potrošniki. Večina kazalnikov je dosegla nove najnižje vrednosti, odkar urad spremlja podatke. Podatke je ta torka med podjetji zbiral med 1. in 17. aprilom, med potrošniki pa med 1. in 15. aprilom.

Podjetja v predelovalnih dejavnostih ocenjujejo, da je raven njihovih skupin naročil bistveno nižja kot normalno. Največji delež podjetij je kot omejitveni dejavnik proizvodnje navedlo negotove gospodarske razmere ter druge dejavnike, kjer so navajali predvsem koronavirus in omejitve, [povezane](#) z njim.

V trgovini na drobno so se najbolj poslabšala pričakovanja glede prodaje. Skoraj tretjina podjetij je kot glavni omejitveni dejavnik navedla nizko povpraševanje. Sedem odstotkov podjetij v trgovini na drobno se pri [svoji](#) dejavnosti ni [srečevalo](#) z omejitvami. V marcu 2020, ko so bile vse trgovine z nenujnim blagom zaradi epidemije koronavirusa polovico meseca zaprte, je bil realni prihodek od prodaje v trgovini na drobno za 13,5 odstotka nižji kot v februarju 2020 in za 15,1 odstotek nižji kot v marcu 2019.

Le v **gradbeništvu** kazalnik zaupanja ni dosegel najnižje ravni do sedaj. Kljub temu se je tudi v tej dejavnosti izrazito poslabšalo razpoloženje glede poslovnega stanja, obsega gradbenih del in pričakovanih naročil. Nezadostno povpraševanje je kot glavni omejitveni dejavnik navedlo 23 odstotkov podjetij, devet odstotkov gradbenih podjetij ni omenjalo omejitev.

V storitvenih dejavnostih je bil padec razpoloženja na mesečni ravni najbolj izrazit. Tudi tukaj podjetja v veliki meri pričakujejo zmanjšanje povpraševanja. Nezadostno povpraševanje je oteževalo delovanje 37 odstotkom podjetij. Podjetij, ki so navedla druge omejitvene dejavnike, je bilo nekaj več kot polovica. večina je poročala, da jih omejuje koronavirus in ukrepi države.

Turizem marca zaznamovan s posledicami epidemije koronavirusa

Turistični nastanitveni obrati so v marcu zaradi vladnih ukrepov za omejevanje širjenja epidemije koronavirusa zabeležili 75 odstotkov manj prihodov turistov in 67 odstotkov manj njihovih prenočitev kot v marcu lani, je Statistični urad zapisal na spletni strani.

Med tujimi turisti so v marcu največ prenočitev ustvarili Avstrijci, sledijo turisti s Hrvaške, Nemčije, Italije in Srbije.

Pandemija je na kolena spravila slovenski turizem. | FOTO: Shutterstock

Glede na marec 2019 se je najbolj zmanjšalo število prenočitev turistov iz Italije (za 85 odstotkov). Število prenočitev turistov iz Avstrije se je zmanjšalo za 71 odstotkov, iz Hrvaške za 64 odstotkov, iz Nemčije za 63 odstotkov in iz Srbije za 56 odstotkov.

Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec

Vrednost kazalnika klime ja padla kar za 35 odstotkov

I. K. | 24. april 2020 ob 11:55
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

Vsi gospodarski kazalniki se obračajo navzdol. Foto: Pixabay

Po podatkih Statističnega urada RS je gospodarska klima v aprilu doživela z naskokom največji padec, odkar izvajajo to raziskovanje.

Aprila so skokovito padli vsi kazalniki, ki sestavljajo kompozitni kazalnik stanja gospodarske klime. Zaupanje v storitvenih dejavnostih je padlo za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2-odstotni. Tudi na letni ravni so padec zaznali prav vsi kazalniki, storitvena dejavnost za 18,3 odstotne točke, predelovalna dejavnost za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

Najnižja zgodovinska raven kazalnikov

Poleg rekordnih padcev so skoraj vsi kazalniki tudi na najnižji ravni, odkar urad izvaja omenjeno raziskavo. Podatke so zbirali v začetku meseca, prav vsi anketiranci pa so zaznali znatno poslabšanje gospodarskega okolja zaradi izbruha pandemije.

V predelovalni industriji je največ zaskrbljenosti sprožila znatno manjša raven skupnih naročil. Med glavnimi razlogi za slabšo gospodarsko klimo so poleg omenjene pandemije navedli še gospodarske razmere v tujini. V trgovini na drobno je na negativno vrednost kazalnika vplivala predvsem znatno nižja poraba potrošnikov in omejitve prometa trgovin. Le sedem odstotkov podjetij ni zaznalo znatnega zmanjšanja prometa.

Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** edini ni dosegel najnižje ravni do zdaj, ki jo je dosegel v letih po gospodarski krizi leta 2008. Kljub temu je tudi v tej panogi med podjetji zavlada črnogledost. Podjetja so kot razlog za takšno razpoloženje navedla predvsem omejevanje naročil in nejasno prihodnje gospodarsko stanje.

Največji padec so zaznala podjetja v storitveni dejavnosti, ki so jih ukrepi za zajezitev virusa najbolj prizadeli. 37 odstotkov vprašanih podjetij je oteževalo delovanje nezadostno povpraševanje, več kot polovica pa jih je, kot razlog za poslovne težave navedlo pandemijo in ukrepe države.

enje ni doseglo rekordno nizkih vrednosti, a je padec zaupanja kljub temu rekorden. Foto: Reuters

Aprila rekorden padec vrednosti gospodarske klime

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila aprila za 35,8 odstotne točke nižja kot marca in se ustavila pri -39,5 odstotne točke. "To je z naskokom največji mesečni padec vrednosti in hkrati najnižja vrednost, odkar izvajamo to raziskovanje," so zapisali v statističnem uradu.

Na znižanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali vsi kazalniki. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je padel za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil kazalnik nižji za 46,2 odstotne točke. Na padec so vplivali vsi kazalniki, v storitvenih dejavnostih za 18,3 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in v **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

K poslabšanju gospodarskega razpoloženja so prispevale vse spremljane gospodarske dejavnosti in tudi potrošniki. Večina kazalnikov je dosegla nove najnižje vrednosti, odkar urad spremlja podatke. Podatke je ta torka med podjetji zbiral med 1. in 17. aprilom, med potrošniki pa med 1. in 15. aprilom.

Podjetja v predelovalnih dejavnostih ocenjujejo, da je raven njihovih skupin naročil bistveno nižja kot normalno. Največji delež podjetij je kot omejitveni dejavnik proizvodnje navedlo negotove gospodarske razmere ter druge dejavnike, kjer so navajali predvsem koronavirus in omejitve, povezane z njim.

V trgovini na drobno so se najbolj poslabšala pričakovanja glede prodaje. Skoraj tretjina podjetij je kot glavni omejitveni dejavnik navedla nizko povpraševanje. Sedem odstotkov podjetij v trgovini na drobno se pri svoji dejavnosti ni srečevalo z omejitvami.

Le v **gradbeništvu** kazalnik zaupanja ni dosegel najnižje ravni do sedaj. Kljub temu se je tudi v tej dejavnosti izrazilo poslabšalo razpoloženje glede poslovnega stanja, obsega gradbenih del in pričakovanih naročil. Ne zadostno povpraševanje je kot glavni omejitveni dejavnik navedlo 23 odstotkov podjetij, devet odstotkov gradbenih podjetij ni omenjalo omejitev.

V storitvenih dejavnostih je bil padec razpoloženja na mesečni ravni najbolj izrazit. Tudi tukaj podjetja v veliki meri pričakujejo zmanjšanje povpraševanja. Ne zadostno povpraševanje je oteževalo delovanje 37 odstotkom podjetij. Podjetij, ki so navedla druge omejitvene dejavnike, je bilo nekaj več kot polovica. večina je poročala, da jih omejuje koronavirus in ukrepi države.

Pahorjevi svetovalci opozarjajo na pomen sodelovanja javnosti v postopkih odločanja

Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku države Borutu Pahorju je danes vlado in državni zbor pozval, naj ob sprejemanju novele prvega protikoronskega zakona zagotovita možnost sodelovanja javnosti v postopkih odločanja. Skrbijo jih predlogi glede vloge nevladnih organizacij in tudi glede prevlade ene javne koristi nad drugo.

V priporočilu člani odbora vladi in poslancem predlagajo, naj v predlogu novele zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in omilitvi njenih posledic za državljane in gospodarstvo zagotovijo načine, da se izboljša učinkovitost, hitrost in kakovost postopkov odločanja, vendar tako, "da bo omogočena participacija javnosti in varstvo okolja". To je po njihovi oceni bistveno za blaginjo ljudi in uresničevanje temeljnih človekovih pravic.

Zavzemajo se zlasti, naj vlada in državni zbor ponovno pretehtata predloga dveh novih členov, in sicer glede prevlade druge javne koristi in glede zastopanja interesov varstva okolja in ohranjanja narave. Gre za predloga, predstavljena kot del ukrepov na področju **gradbeništva**.

"Ne glede na posebne razmere, ki jih predstavlja epidemija covid-19, morajo tudi vsa interventna zakonodaja in vsi ukrepi v Sloveniji nedvoumno in jasno slediti temeljnim načelom pravne države, zakonitosti in poštenosti, sorazmernosti in nediskriminacije," so poudarili člani.

Novela prvega protikoronskega zakona na področju prevlade druge javne koristi določa, da lahko investitor hkrati ob vložitvi zahteve za pridobitev gradbenega dovoljenja v integralnem postopku poda tudi predlog uvedbe postopka prevlade druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave. Veljavni **gradbeni zakon** predvideva, da omenjena postopka tečeta zaporedno, sprememba pa bi ju dovoljevala vzporedno.

Še več prahu pa je dvignilo določilo, s katerim želi vlada omejiti sodelovanje nevladnih organizacij v postopkih. Predlog namreč določa, da lahko v postopkih za izdajo gradbenega dovoljenja sodelujejo le tiste nevladne organizacije, ki imajo v primeru, da so društvo, najmanj 50 aktivnih članov, v primeru zavoda imajo zaposlene najmanj tri osebe s polnim delovnim časom in s strokovno izobrazbo sedme ravni, v primeru, da so organizirani kot ustanova, pa morajo imeti najmanj 10.000 evrov premoženja. Vsi pogoji bi morali biti izpolnjeni tudi za dve leti nazaj.

Popravki prvega protikoronskega paketa nared za potrditev

Odbor **DZ** za finance je z manjšimi dopolnili potrdil predlog novele interventnega zakona za pomoč podjetjem in posameznikom zaradi epidemije novega koronavirusa, s katero se med drugim širi nabor upravičencev do pomoči. S tem je zakonsko besedilo pripravljeno za sprejem na plenarni seji, kar naj bi se zgodilo v torek.

Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije novega koronavirusa in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo velja od 11. aprila, zdaj pa vlada predlaga nekatere spremembe. "Predlog novele zakona predvsem vključuje dodatno skupino ranljivih oseb," je članom odbora pojasnil finančni minister Andrej Šircelj.

Veljavni zakon ponuja pomoč delodajalcem, ki so zaradi zmanjšanja naročil kot posledice epidemije poslali delavce na čakanje, predvideva pa tudi izplačilo solidarnostnega dodatka širokemu naboru upravičencev - med njimi upokojemcem, samozaposlenim, kmetom, prejemnikom denarne socialne pomoči in študentom. Skupni obseg pomoči je določen pri treh milijardah evrov.

Z danes obravnavanimi spremembami se dodaja nove upravičence. "Osnovni cilji predlaganih ukrepov pa ostajajo isti, to je ohranjanje delovnih mest, delovanje podjetij, izboljšanje socialnega položaja ljudi in seveda zaščita zaradi epidemije novega koronavirusa," je dejal Šircelj.

Pomoč v obliki plačila nadomestil plač in oprostitev socialnih prispevkov za delavce na čakanje bodo po predlogu lahko koristili tudi humanitarne in invalidske organizacije ter manjša podjetja iz finančne ali zavarovalniške dejavnosti.

Enkratna solidarnostna pomoč v višini 150 evrov je zdaj predvidena tudi za izredne študente, ne več le za redne. Med dodatnimi upravičenci do enkratne solidarnostne pomoči so tudi starši otrok s posebnimi potrebami, prejemniki starševskega dodatka, družinski pomočniki, rejniki, invalidi, vojni veterani, člani kmetij, prejemniki otroškega dodatka in drugi, je povedal Šircelj.

Enkratni solidarnostni dodatek v višini med 130 in 300 evrov, ki ga bodo ob izplačilu aprilske pokojnine prejeli upokojemci, bodo po predlogu prejeli tudi kmetje nad 65 let in z nizkimi dohodki ter prejemniki poklicnih pokojnin, če te ne presegajo 700 evrov.

Vlada je pomislila tudi na tiste, ki so izgubili delo iz poslovnega razloga. S tem namenom je uveden nov institut nadomestila plače zaradi izgube zaposlitve v višini 513,64 evra bruto mesečno, do katerega bodo upravičeni brezposelni, ki so delo izgubili v času po razglasitvi epidemije.

"V zakonu so še vedno številne luknje," je ugotovil Luka Mesec (Levica). V Levici in drugih opozicijskih strankah bi med prejemnike pomoči vključili še več skupin državljanov, med drugim zadolžena gospodinjstva in podjetja, najemnike stanovanj in poslovnih prostorov, oskrbovance domov za starejše, otroke iz revnih družin, prekarne delavce, študente v tujini in tuje študente pri nas, iskalce prve zaposlitve in druge.

Prav tako so spraševali, zakaj gre le za enkratni dodatek in ne za reden dodatek ves čas trajanja ukrepov za zajezitev epidemije.

Predlagani popravki prinašajo tudi ugodnejše pogoje za preverjanje upravičenosti delodajalcev do povračila nadomestil plač delavcem na čakanju oz. izostanku od dela zaradi višje sile. Po novem bodo do pomoči upravičeni delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Če lani oz. letos ne bodo poslovali vse leto, se bodo primerjali povprečni mesečni prihodki.

Samozaposlenim, verskim uslužbencem, družbenikom in kmetom veljavni zakon ponuja pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka ter oprostitvi plačila socialnih prispevkov v času epidemije. Vlada tudi tu predlaga spremembe pogojev, in sicer bodo do pomoči upravičeni tisti, ki jim bodo prihodki letos upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oz. 2020, se bodo upoštevali povprečni mesečni prihodki.

Z namenom pomagati turističnim podjetjem predlog zakona uvaja vrednotnice, ki jih lahko organizatorji potovanj izdajo potrošniku, namesto da bi mu vrnilli že vplačani znesek. Unovčiti jih bo mogoče v 24 mesecih od izdaje, če potrošnik tega ne bo storil, pa bo lahko od organizatorja potovanja zahteval vračilo zneska v denarju.

<https://www.sta.si/2756592/popravki-prvega-protiko...>

2 / 2

Predlog novele zakona sega tudi na davčno področje, in sicer od dobave zaščitne in medicinske opreme začasno ne bo treba plačevati davka na dodano vrednost. V **SD** so predlagali črtanje tega člena, vendar neuspešno.

Ker je vlada prepričana, da bo negativne učinke epidemije na slovensko gospodarstvo mogoče v veliki meri blažiti s pospešitvijo investicij, predlog novele zakona predvideva tudi ukrepe za pospešitev izdajanja gradbenih dovoljenj ter poenostavitev in skrajšanje upravnih postopkov po **gradbenem zakonu** in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave.

"**S** tem se močno znižuje prostorske in okoljske standarde," je protestirala Nataša Sukič (Levica), Šircelj pa je pojasnil, da se mudi z zagonom gradbenih projektov, da bo gospodarstvo čim prej začelo delati.

Odbor za finance v nadaljevanju seje obravnava še predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije novega koronavirusa. Ta predvideva oblikovanje jamstvene sheme v višini dve milijardi evrov, s katero bo država jamčila za posojila podjetij pri bankah.

SID banka lani z 32 milijonov evrov dobička

SID banka je lani ustvarila 32 milijonov evrov čistega dobička, medtem ko ga je bilo predlani za nekaj več kot 14 milijonov evrov. "Skupina **SID** banka je poslovala dobro in je glede na nekatere enkratne dogodke dosegla zgodovinsko rekordno leto glede dobička," je vodstvo zapisalo v lanskega letnega poročila.

"Kapitalska trdnost in robustnost banke sta se nadalje okrepili, saj se je kapital banke povečal za 9,9 odstotka na 464 milijonov evrov. Kapitalska ustreznost znaša 34 odstotkov," so izpostavili v banki in pojasnili, da je skok dobička posledica prodaje hčerinske družbe in poplačila dela nedonosnih terjatev.

Prihodkovni položaj banke je ostal stabilen, saj so čiste obresti znašale 23,9 milijona evrov, kar je 4,1 odstotka več kot predlani. Pri tem je banka dosegla čisto obrestno maržo v višini enega odstotka, marža finančnega posredništva pa je bila 2,8 odstotka.

Čisti neobrestni prihodki so na račun enkratnih dogodkov znašali 41,5 milijona evrov. Iz oslabitev in rezervacij so realizirali odhodke v višini 11,7 milijona evrov. Zaradi teh novih poslov in zaposlitev so se stroški poslovanja banke povišali za 16,4 odstotka na 16,5 milijona evrov.

Dogajanje na slovenskem bančnem in tudi podjetniškem trgu v zadnjih letih je v letu 2019 kulminiralo glede konsolidacije bank in podjetij ter njihove nadaljnje privatizacije. To je zmanjšalo možnost in potrebo večjega obsega kreditov bankam in podjetjem. "Kljub temu smo v preteklem letu s 357 milijonov evrov novega financiranja in 635 milijonov evrov novega zavarovanja oziroma skupno finančnih storitev za 3,7 milijarde evrov dosegli prek 2000 podjetij, zlasti malih in srednjih ter izvoznikov," so izpostavili.

Tako so sredstva, ki jih je mobilizirala **SID** banka v preteklem letu, in sredstva, ki so jih upravljali, skupaj dosegla bilančno vsoto 2,4 milijarde evrov, kar pomeni 3,8-odstotno rast. Obseg netržnih zavarovanj pa se je povečal na 1,3 milijarde evrov, kar pomeni 57-odstotno povečanje, so povzeli.

Na domačem kreditnem trgu se je lani nadaljevalo predlani začeto večje povpraševanje po posojilih, predvsem za obratna sredstva podjetij ter seveda za stanovanjske in potrošniške kredite. Še večje je bilo povpraševanje po projektnem financiranju v **gradbeništvu**. "Vendar je bilo ob visoki likvidnosti bančnega sistema, nizkem razmerju med posojili in vlogami, nizkih obrestnih merah in velikem varčevanju plasiranje naših razvojnih sredstev bankam in gospodarstvu oteženo," so opisali.

Lani so tako financiranje izvajali predvsem na področju kompleksnejših produktov in programov ter finančnemu inženiringu. To je temeljilo predvsem na pokrivanju novonastalih tržnih vrzeli za podjetja doma in tudi v mednarodnem poslovanju, kjer komercialne banke še vedno niso bile aktivne.

Kot so spomnili, je **SID** banka kot upravljavka sklada skladov uspešno plasirala sredstva prve tranše evropskih kohezijskih sredstev v višini 63 milijonov evrov in črpala drugo tranšo v isti višini. To je okrepilo uporabo povratnih finančnih instrumentov v nekaterih regijah v Sloveniji, zlasti prek manjših bank.

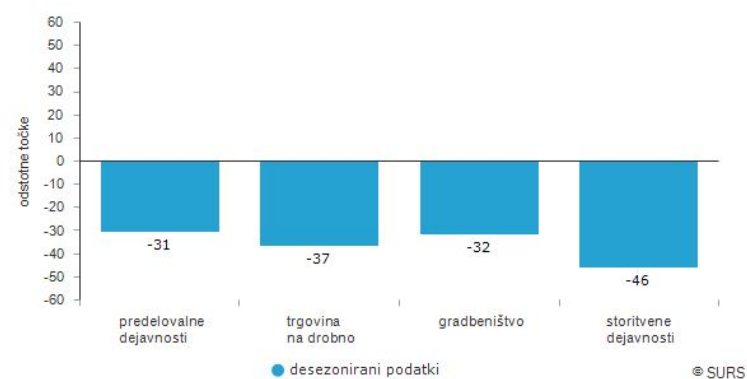
Uspešno je potekalo tudi nadaljevanje lastniškega financiranja skupaj z Evropskim investicijskim skladom. V okviru slovenskega naložbenega programa kapitalne rasti je bilo trem upravljavcem zasebnega kapitala omogočeno posredno lastniško financiranje slovenskih podjetij. "Posredno in neposredno smo iz tega sklada financirali več podjetij v višini 5,6 milijona evrov," so izpostavili.

SID banka je lani dosegla 6,6-odstotno povečanje neto kreditov v primerjavi s preteklim letom, ki so se povzpeli na 1,55 milijarde evrov. Pri tem je delež posrednega financiranja bank znašal 47 odstotkov, stanje teh kreditov je bilo za 1,9 odstotka nižje, medtem ko je neposredno financiranje podjetij obsegalo 53 odstotkov portfelja in je bilo za 15,5 odstotka višje kot predlani.

Občutno poslabšanje kazalnikov zaupanja v vseh gospodarskih panogah

Večina kazalnikov je dosegla nove najnižje vrednosti, razen kazalnika zaupanja v **gradbeništvu**.

Mesečne spremembe vrednosti kazalnikov zaupanja, Slovenija, april 2020

Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila aprila 2020 za 31 odstotnih točk nižja kot marca 2020. Glede na april 2019 je bila nižja za 39 odstotnih točk, prav tako za 39 odstotnih točk je bila nižja od dolgoletnega povprečja.

Najbolj je na znižanje kazalnika zaupanja vplivalo znižanje kazalnika skupna naročila (za 57 odstotnih točk). Izraziteje se je znižal tudi kazalnik pričakovana proizvodnja (za 38 odstotnih točk), kazalnik zaloge končnih izdelkov pa se je izboljšal (za 3 odstotne točke).

Negotove gospodarske razmere največji omejitveni dejavnik

Izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti podjetij je bila v aprilu 2020 71,1-odstotna ali za 11,9 odstotne točke nižja kot v januarju 2020. Večina četrtnih kazalnikov se je poslabšala, zlasti kazalnik obseg novih naročil (za 46 odstotnih točk). Poslabšale so se ocene konkurenčnega položaja na trgih držav EU (za 10 odstotnih točk) ter na domačem trgu in na trgih zunaj EU (po 8 odstotnih točk). Predelovalna podjetja so bolj optimistično ocenila le ustreznost proizvodnih zmogljivosti glede na pričakovano povpraševanje v naslednjih 12 mesecih (za 15 odstotnih točk). Največji delež podjetij je kot omejitveni dejavnik proizvodnje navedlo negotove gospodarske razmere (49 %) ter druge dejavnike, kjer so navajali predvsem koronavirus in omejitve, povezane s tem. 9 % podjetij je poslovalo brez omejitev.

Investicije v predelovalnih dejavnostih nižje

Aprila 2020 je vlagalo 90 % podjetij, kar je za 5 odstotnih točk manj kot novembra 2019. Podjetja ocenjujejo, da bodo investicijska vlaganja letos glede na leto 2019 v povprečju nižja za 11 %. Kazalnik sedanje poslovno stanje se je na polletni ravni poslabšal za 40 odstotnih točk, kazalnik pričakovano poslovno stanje pa za 32 odstotnih točk.

Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno najnižji doslej

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila aprila 2020 za 37 odstotnih točk nižja kot marca 2020 in za 42 odstotnih točk nižja kot aprila 2019, za toliko pa tudi nižja od dolgoletnega povprečja. Kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja, to je od januarja 1999.

Kazalniki pričakovanj in stanj so se poslabšali. Najbolj izrazito se je poslabšal kazalnik pričakovana prodaja (za 77 odstotnih točk), ki pa je tudi močno vplival na poslabšanje kazalnika zaupanja. Tudi ta kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja.

Največ podjetij v trgovini na drobno je kot glavni omejitveni dejavnik v svoji dejavnosti navedlo konkurenco v sektorju (36 % podjetij), sledili so nizko povpraševanje (32 % podjetij) in visoki stroški dela (te je navedlo 25 % podjetij). Le še 7 % podjetij v trgovini na drobno se pri svoji dejavnosti ni srečevalo z omejitvami. Med drugimi dejavniki jih je večina (57 % podjetij) navajalo tudi težave zaradi koronavirusa.

Izrazit padec kazalnika zaupanja v **gradbeništvu**

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila aprila 2020 za 32 odstotnih točk nižja kot marca 2020 in za 39 odstotnih točk nižja kot aprila 2019, hkrati pa za 14 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja.

Večina kazalnikov stanj in pričakovanj se je na mesečni ravni poslabšala, izraziteje so se poslabšali kazalniki poslovno stanje (za 68 odstotnih točk), obseg gradbenih del (za 60 odstotnih točk) in pričakovana naročila (za 56 odstotnih točk).

Poleg omejitev zaradi koronavirusa so najpogosteje navedeni omejitveni dejavnik pri poslovanju gradbenih podjetij še nezadostno povpraševanje (navedlo jih je 23 % podjetij). Sledila sta jim visoki stroški dela in velika konkurenca v dejavnosti (vsakega je navedlo po 22 % podjetij). 9 % gradbenih podjetij ni omenjalo omejitev.

Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih najnižji doslej

Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila v aprilu 2020 za 46 odstotnih točk nižja kot v marcu 2020, hkrati pa za 61 odstotnih točk nižja kot v aprilu 2019 ter za 50 odstotnih točke nižja od dolgoletnega povprečja.

Kazalniki pričakovanj in stanj so se občutno poslabšali. Kazalniki pričakovane prodajne cene, pričakovano zaposlovanje in pričakovano povpraševanje so dosegli najnižje vrednosti v celotnem opazovanem obdobju, to je od aprila 2002.

V storitvenih dejavnostih je njihovo dejavnost oteževalo nezadostno povpraševanje (ta omejitveni dejavnik je navedlo 37 % podjetij); druga najpogostejša omejitev so bile finančne ovire (11 % podjetij). Le 19 % storitvenih podjetij se pri svoji dejavnosti ni srečevalo z omejitvami. Podjetij, ki so navedla druge dejavnike, je bilo 54 %; večina je poročala, da jih omejuje koronavirus in ukrepi države. Kazalnik izkoriščenost zmogljivosti je padel za 3 odstotne točke (z 91 % na 88 %).

Več si lahko preberete [tukaj](#).

Slovenska gospodarska klima najslabša odkar jo statistiki merijo

Čas branja: 2 min

0

24.04.2020 11:03

ŠPELA MIKUŠ

Več iz teme:

[gospodarska klima >](#)

[ZRS >](#)

Gospodarska klima v Sloveniji se je pričakovano aprila močno poslabšala. Aprila je tako za 35,8 odstotne točke slabša kot mesec prej - padec na - 39,5 odstotne točke pomeni, da je gospodarska klima najslabša odkar jo državni statistiki merijo (od leta 2005). Poslabšali so se se prav vsi kazalniki zaupanja.

Kako se je zaupanje poslabšalo po panogah

Predelovalne dejavnosti: Tudi tu je kazalnik padel na najnižjo raven od začetka merjenja. Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila aprila za 31 odstotnih točk nižja kot marca. Najbolj je na znižanje kazalnika zaupanja vplivalo znižanje kazalnika skupna naročila (upad za 57 odstotnih točk). Izraziteje se je znižal tudi kazalnik pričakovana proizvodnja (za 38 odstotnih točk), kazalnik zaloge končnih izdelkov pa se je izboljšal (za 3 odstotne točke).

Podjetja v tej panogi, tako **Surs**, ocenjujejo, da bodo investicijska vlaganja letos glede na leto 2019 v povprečju nižja za 11 odstotkov.

Trgovina na drobno: Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila aprila za 37 odstotnih točk nižja kot marca. Kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja, in sicer od začetka leta 1999. Najbolj izrazito se je poslabšal kazalnik pričakovana prodaja (za 77 odstotnih točk), ki pa je tudi močno vplival na poslabšanje kazalnika zaupanja. Tudi ta kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja.

Gradbeništvo: Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvo** je bila aprila za 32 odstotnih točk nižja kot mesec prej. Tudi tu se je večina kazalnikov stanj in pričakovanj na mesečni ravni poslabšala, izraziteje so se poslabšali kazalniki poslovno stanje (za 68 odstotnih točk), obseg gradbenih del (za 60 odstotnih točk) in pričakovana naročila (za 56 odstotnih točk).

Storitvene dejavnosti: Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih se je aprila glede na marec poslabšala za 46 odstotnih točk. Kazalniki pričakovane prodajne cene, pričakovano zaposlovanje in pričakovano povpraševanje so dosegli najnižje vrednosti v celotnem opazovanem obdobju od aprila 2002.

Več iz teme:

[gospodarska klima >](#)

[ZRS >](#)

Celo Italija z natančnimi datumi zagona življenja in posla. Je Slovenija zaspala?

Čas branja: 4 min

0

24.04.2020 09:11 Dopolnjeno: 24.04.2020 11:29

Dokaz, da vlade nadzirajo razmere s korono, da sprejemajo odgovorne politične odločitve v korist ljudi in gospodarstva, danes niso več omejevalni zdravstveni ukrepi, ampak jasni načrti in točna shema vlade, kdaj in kako se življenje ljudi in posla vrača.

SIMONA TOPLAK

Foto: Jure Makovec

Več iz teme:

[koronavirus >](#)[Giuseppe Conte >](#)[Zoran Milanović >](#)[Janez Janša >](#)

Vlada **Giuseppeja Conteja** ima odločitev o tem, kakšen je koledar za naslednjo fazo odpiranja italijanskega gospodarstva. Kot poroča denimo **Sole 24 ore**, je glavni datum 4. maj.

Že 27. aprila, torej prihodnji ponedeljek, si lahko liberalizacijo obetajo nekateri sektorji, kjer je možnost okužbe majhna in so že

vpeljali varnostne zaščitne mehanizme: denimo avtomobilska in modna industrija, pa tudi proizvajalci sestavnih delov.

4. maja dobivajo prosto pot tekstilna industrija, **gradbeništvo** in trgovina na debelo. Italija med nujne zaščitne ukrepe, ki jih morajo zagotoviti delodajalci, šteje razdaljo med zaposlenimi in merjenje temperature pri vhodu v poslovni prostor oziroma tovarno.

V ponedeljek po prazniku dela bo dovoljeno gibanje med občinami v isti regiji, gibanje med regijami bo še vedno prepovedano. Na avtobusih, metrojih, letalih bo veljala omejitev števila potnikov. Mogoče je, da bodo na postajah in letališčih merili temperaturo, razmišljajo pa tudi o tem, ali bi se lahko z različnimi cenami v različnih terminih izognili najhujši gneči. Obvezna bo uporaba mask.

Na isti dan se odpirajo tudi laboratoriji in raziskovalna dejavnost. In še zelo pomembno v Italiji, spet bo mogoče staviti, igrati loto. Prosta bo tudi pot do parkov, na prostem bodo dovoljeni športi.

11. maj je dan D za prodajo na drobno. Razkuževati bo treba obleke in čevlje, ki se prodajajo. Na isti dan bodo imeli prosto pot za odprtje tudi frizerji in kozmetični saloni, en zaposleni bo lahko imel le eno stranko naenkrat, poostreni bodo predpisi za

dezinfekcijo pripomočkov. 11. maja se odpirajo tudi sodišča, nenujne obravnave – civilne in kazenske – se odtlej opravljajo.

18. maja v Italiji odpirajo bare in restavracije. Ti so zadnji, ki bodo lahko odprli svoja vrata, omejiti pa bodo morali število gostov in zagotoviti razdalje med mizami, natararji bodo morali imeti maske in rokavice.

Italijanska vlada ne more povedati, kdaj bo odprla kinodvorane, gledališča, diskoteke in kdaj bodo kakšni koncerti. S šolo je za zdaj konec, kako bo septembra, bo jasno v prihodnjih tednih. Raziskovalna dejavnost na univerzah se – kot rečeno – odpira 4. maja.

Hrvaška vlada ima tudi že postavljen urnik

V ponedeljek, 27. aprila, bodo na Hrvaškem odprli trgovine, razen tistih v nakupovalnih središčih. Sproščen bo tudi mestni in primestni javni prevoz. Na ta dan ni več omejitev za vse storitvene dejavnosti, kjer ni tesnih stikov s strankami, mizarji, ključavničarji, čevljarji, turistične agencije začnejo delati. Delati začnejo tudi knjižnice in muzeji. Omogočeni bodo nekateri strokovni izpiti.

4. maja na hrvaškem začnejo v celoti delati zdravstvo, tako javno zdravstvo kot koncesionarji, frizerji, kozmetični saloni.

11. maja se odprejo vrtci, osnovne šole do četrtega razreda in pouk za otroke s posebnimi potrebami. Prav tako odpirajo laboratorije in delno univerze za nujne vaje v majhnih skupinah. Ne bo več omejitev za javni promet na mesto, odpirajo se letališča za notranji promet. Dovoljeno bo zbiranje do deset oseb na javnem mestu, odpirajo se nacionalni parki. Najpomembnejše za socializacijo – Hrvaška takrat sprošča delo barov, restavracij, gostiln, vendar le na terasah oziroma odprtih prostorih.

Politična, ne več strokovna odločitev

Predsednik Hrvaške **Zoran Milanović** je 20. aprila na obisku Mesne industrije PPK Karlovac **jasno povedal**: "Dozdajšnji ukrepi so bili odziv na razmere, ki so nas presenetile in prestrašile. Najbolj racionalno je bilo narediti neracionalno stvar – vse zapreti. To je naredila stroka in to je bil lažji del posla. Zdaj je na vrsti težja naloga. Odločitev je zdaj na ravni politike, in ne več stroke, torej na ravni vlade."

Predsednik vlade Andrej Plenković ni bil srečen. Ljudje zdravnikov niso izvolili, da vodijo državo, da sprejemajo odločitve, ki zadevajo njihovo življenje in posel, da skrbijo za

blaginjo državljanov, temveč je za to vlada. Za politiko ni dobro, da se zdi, da vlada nima nadzora nad razmerami v državi ali da nadzor prepušča drugim. Zato je Plenković takoj povedal, da z izjavo Milanovića ni seznanjen, ampak da Milanović morda ne ve, kaj govori. "Vse dozdejšnje odločitve so že bile politične. Nismo padli z Marsa. Člane štaba za korono je imenovala vlada. Tudi odločitve o odpiranju gospodarstva bodo politične, epidemiologi pa jih le dajejo v okvir, ki ne ogroža dosežkov v boju proti koronavirusu."

Čakamo na politično odločitev vlade Janeza Janše in točen urnik odpiranja Slovenije

Vlada Janeza Janše še ni objavlja natančnega in celovitega urnika, na kateri dan se kaj odpira.

To ne pomeni, da že nimamo sprostitev. Tako imamo odprte vrtnarije, pa trgovine z gradbenim materialom, prodajalne avtomobilov in koles, čistilnice, vulkanizerje.

Vemo tudi, da se 4. maja ob zaščitnih ukrepih odpirajo vrata frizerjev, kozmetičnih salonov, manjših trgovin, razen tistih v nakupovalnih središčih, odpirajo se saloni za nego psov in mačk. Igramo lahko tenis in balinamo v občini stalnega prebivališča.

Tehnični pregledi za avtomobile so spet tukaj. Vlada je dovolila nekatere oblike linijskega prevoza za prevoz na delo.

Vlada je s posebnim zakonom tudi sodiščem naložila, naj začnejo delati nenujne obravnave in vročati nenujna pisanja, seveda s tem, da ne ogrožajo varnosti in zdravja. Zakon mora biti še sprejet.

Vendar pa slovenska vlada ni predstavila podobnega celovitega urnika sproščanja ukrepov, kot ga predstavlja čedalje več držav – in kot sta ga nazadnje svojim državljanom predstavili denimo Hrvaška in Italija.

Ne vemo, kdaj bo slovenska vlada odpravila omejitve gibanja na občino. Za kdaj vlada razmišlja o popolnem odprtju zdravstvenega sistema za nenujne bolnike, denimo tudi o odprtju vseh zobozdravstvenih ordinacij? Ne vemo, kaj je z vnovično vzpostavitvijo mestnega in primestnega javnega prometa, kaj šele prometa med občinami. Kaj je z natančnim datumom za odprtje knjižnic? Kdaj bodo odprti vrtci? Bodo odprte šole vsaj v nižjih razredih, kjer otroci potrebujejo varstvo – ali je s šolami za zdaj konec?

Ko Italija in italijanska vlada, kjer so se s korono zares bojevali kot v vojnih razmerah in to ponekod počnejo še zdaj, kjer so

presegli zmogljivosti zdravstvenega sistema, kjer je 25 tisoč mrtvih, kjer imajo torej 423 mrtvih na milijon prebivalcev, sprejmeta natančen urnik odpiranja države in gospodarstva, bi si urnik odpiranja življenja in ekonomije zaslužili tudi Slovenci. Da ne bomo pomislili, da se vlada Janeza Janše skriva za stroko, namesto da bi sprejela odgovorno politično odločitev. Pri tem, da o koronavirusu stroka globalno še vedno malo ve, veliko misli, domneva in razmišlja. In da je veliko ukrepov.

V Sloveniji je bilo na 22. april 79 žrtev koronavirusa. Tri četrte žrtev je iz domov za ostarele.

Več iz teme:

[koronavirus >](#)[Giuseppe Conte >](#)[Zoran Milanović >](#)[Janez Janša >](#)

IFO: Nemški indeks gospodarske klime upadel na zgodovinsko najnižjo raven

30 min

Vrednost kazalnika, ki kaže razpoloženje med nemškimi direktorji, pri inštitutu Ifo pa ga izračunavajo na podlagi anketnih odgovorov med okoli 9.000 nemškimi podjetji, se je aprila spustila na zgodovinsko najnižjo raven, so **sporočili** z inštituta. Poslabšanje gospodarske klime je bilo zaznati v prav vseh od štirih opazovanih področij - v predelovalni industriji, storitvenih dejavnostih, v trgovini ter v **gradbeništvu**.

"Razpoloženje v nemških podjetjih je katastrofalno, indeks gospodarske klime pa je strmoglavil z marčnih 85,9 točke na aprilskih 74,3 točke. To je najnižja raven, ki smo jo kdajkoli zabeležili, nikoli doslej pa tudi še ni prišlo do tako drastičnega upada. Nemška podjetja še nikoli niso bila tako pesimističnih v pričakovanjih za prihodnje mesecev, koronakriza pa je nemško gospodarstvo udarila s polno močjo, " je pokomentiral predsednik inštituta Ifo **Clemens Fuest**.

Najbolj brani članki danes

6 ur

- 1. Kako preverite, koliko kilometrov ima prevoženih avto, ki ste ga kupili iz tujine**
- 2. Celo Italija z natančnimi datumi zagona življenja in posla. Je Slovenija zaspala?**
- 3. Poslanci popravljajo enega od nesmislov **gradbene zakonodaje****
- 4. Družinski pustolovec v francoskem stilu**
- 5. Gorenje: prišla je ura resnice za vse zamujeno: Aprilska naročila so od načrtovanih nižja za dve tretjini**
- 6. V. Bole kritično o vladnih protikoronskih ukrepih: zakaj se ključni ukrepi sprejemajo šele zdaj?**
- 7. Najpodjetniška ideja: Ljubljanski startup, ki omogoča brezplačen videoposvet z zdravnikom**
- 8. Ideja se je porodila v nekaj sekundah, sledila so leta garanja – zgodba nizozemskega milijarderja**
- 9. Odloženi pepel iz ljubljanske toplarne povzročil vznemirjenje v Zalogu**
- 10. Investicijski webinar: kam zdaj z denarjem? Konkretno in direktno**

Kako pa kaj mediji?

Antiša Korljan 7. Val 24. 04. 2020, 06.00

V ponedeljek zgodaj popoldne je BBC poročala o tem, da je direktor skupine Virgin Group Richard Branson zaposlene obvestil, da utegne njihova letalska družba Virgin Atlantic pristati v stečaju, če ne bo prejela državne pomoči. Neuradne informacije govorijo o tem, da bi jim pol milijarde funtov (dobrih 570 milijonov evrov) pomagalo obdržati glavo nad vodo.

Skoraj hkrati je Reuters poročal o težavah ameriškega trgovskega podjetja Neiman Marcus, ki med drugim upravlja s prestižno trgovino Bergdorf Goodman na newyorški Peti aveniji. Znašlo se je v še hujših težavah in naj bi že do konca tega tedna vložilo predlog za stečaj.

V ponedeljek zvečer je cena surove nafte padla pod nič, do včeraj se je povzpela na "celih" 21 dolarjev in nekaj za sodček. Čas, ko je ta isti sodček stal sto in več dolarjev, so za zdaj preteklost. Sredi tedna se je razvedelo, da bo Hisense, kitajski lastnik Gorenja, na veliko odpuščal, v Sloveniji naj bi brez dela ostalo kar okrog 1000 ljudi. In tako naprej.

Podpreti velja dobre medije! Odprte, pluralne, tudi tiste, s katerimi se nemara ne strinjate. Na dolgi rok za mentalno higieno družbe s tem storite največ.

V minulih tednih smo mediji poročali o številnih podobnih zgodbah v turizmu, transportu, avtomobilski industriji, logistiki, gostinstvu, **gradbeništvu**, prehranski industriji, vsi se srečujejo z razmerami, ki si jih še pred tremi meseci niso mogli predstavljati.

Mediji kot gospodarska panoga smo ob teh poročilih ostajali bolj ali manj v ozadju, nekako velja, da se ne spodobi, da bi prav na veliko pisali o sebi. Pa ni čisto tako. Mediji smo prav tako gospodarska panoga, ki deluje na trgu, in če gre trgu slabo, gre slabo tudi nam. Pred časom je bilo sicer moderno govoriti, da mediji nismo "neke navadne gospodarske družbe", da imamo poslanstvo in podobno. Imamo ga: javnosti posredovati kakovostne, pravočasne, verodostojne, preverjene in dobro zapisane informacije, ki ji pomagajo živeti bolje, ter od tega preživeti.

Davek, ki ga je že in ga bo še med mediji terjala pandemija, je ogromen. Seznam ukrepov, ki so jih uvedli ameriški mediji in o katerih je že pred časom poročala spletna stran Poynter Instituta, se bere kot časopisna stran z osmrtnicami. Delna ali popolna ukinitve tiskanih izdaj, odpuščanja redno zaposlenih in njihova nadomeščanja s študenti novinarstva, nižanje plač zaposlenih, zmanjšanje obsega dela ... V Sloveniji je za zdaj manj hudo, kot bi lahko bilo, čeprav smo se vsi morali prilagoditi novi stvarnosti.

Časi za medije tudi brez koronavirusa niso najbolj rožnati. Pojem verodostojnosti je popolnoma razvrednoten, soočeni smo s tem, da je "dober" medij tisti, ki piše tako, kot "verjamem ali hočem jaz", vsi drugi so fake news, plačanci tega ali onega, družbenopolitični delavci ali karkoli se nam že nalepi. Svetovni prvak v tem kontekstu je ameriški predsednik Trump, ki ne najde dobre besede za največje in najbolj verodostojne ameriške medije samo zato, ker opravljajo svoje delo in opozarjajo na njegove nedoslednosti, manipulacije ali laži. In vendar je med nedavnim obiskom v Washingtonu sogovornik presenetil s tem, da ima kot uslužbenec zvezne administracije sklenjeno naročnino na dnevnik Washington Post. Skratka, Trumpova administracija posredno podpira medij, ki dosledno šteje njegove laži in napačne navedbe? Tako je.

Pri nas je drugače: institucije so pogosto zaradi nezadovoljstva s poročanjem tudi demonstrativno odpovedale oglaševanje v mediju ali naročnino nanj. Kar ne pomeni, da smo o njih nehali poročati, saj v slovenskih medijih še vedno delajo številni predani in profesionalni novinarji in uredniki. Jasno jim je, da je njihova naloga seznanjati javnost o dogajanju v lastnem okolju, opozarjati na nepravilnosti, pogosto objavljati tudi dobre zgodbe, zgodbe o uspešnih posameznikih, podjetjih, institucijah, s čimer jim ponujajo podporo. Pogosto je bila ta podpora enosmerna in javnost se je na medije navadila nekako tako kot posameznik na čist zrak, pitno vodo in urejeno okolje. Nekaj dobiš, ne da bi za to kaj dal.

Če kdaj, je zdaj čas, da ta podpora postane dvosmerna. Nihče si namreč ne želi živeti v družbi, v kateri bodo mesto verodostojnih medijev zasedli tisti, ki poročajo enostransko in po naročilu. Tudi v Sloveniji jih ne manjka. Zato velja poziv bralcem, oglaševalcem, politikim, lokalnemu in nacionalnemu gospodarstvu: podprite dobre medije! Odprte, pluralne, tudi tiste, s katerimi se nemara ne strinjate. Na dolgi rok za mentalno higieno družbe s tem storite največ.

V sredo brez novih smrtnih žrtev, vlada izdala sklep o izmenjavi podatkov o karanteni med NIJZ in Policijo

23. 4. 2020, 11:55

[Facebook](#)[Twitter](#)

0

Jelko Kacin (Foto: STA)

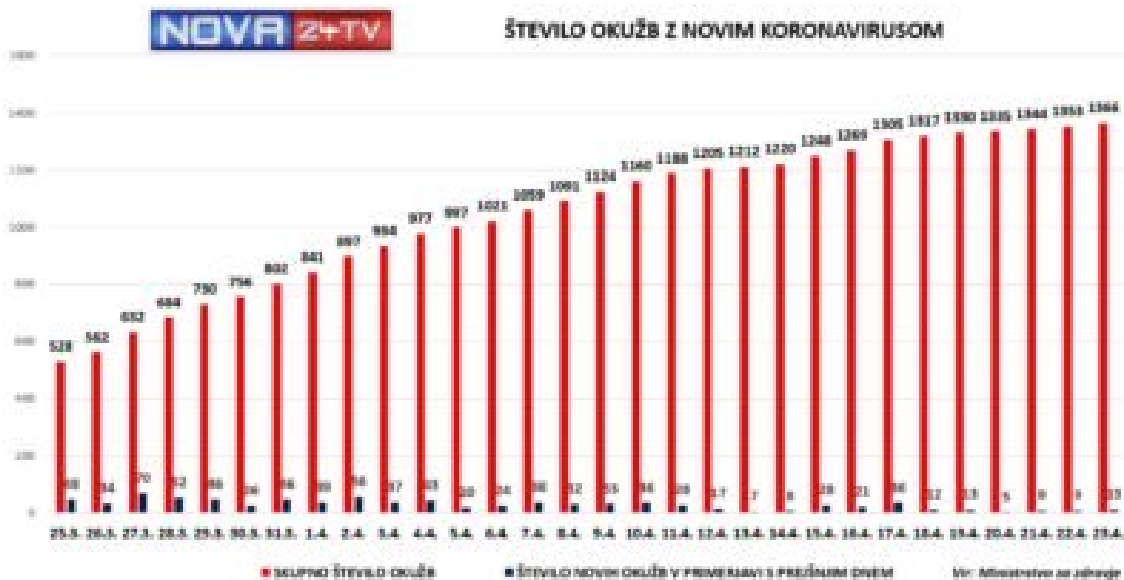
V sredo je bilo v Sloveniji po podatkih vlade zabeleženih 13 novih primerov okužb s SARS-CoV-2, dan pa je minil brez smrtnih žrtev med okuženimi. Vlada je izdala sklep o izmenjavi podatkov o karanteni med NIJZ in Policijo, je na današnji tiskovni konferenci sporočil govorec Jelko Kacin in poudaril, da se Slovenija še naprej zavzema za skupno rešitev EU, ki bi zagotavljala uspešen izhod

iz krize. Minister za delo, družino in socialne zadeve Janez Cigler Kralj je predstavil nove ukrepe za omilitev posledic epidemije na prebivalstvo in gospodarstvo. Ministrica dr. Simona Kustec je sporočila, da solidarnostni dodatek v višini 150 evrov pripada tudi izrednim študentom. Kot je povedala ministrica Lilijana Kozlovič, so sodišča v tem času opravila veliko nalog in sprejela veliko odločitev tudi v ne-nujnih zadevah. Ključen moment izhoda iz krize je čimprejšnji zagon pomembnih investicijskih projektov, pa je poudaril Andrej Vizjak.

Vlada Republike Slovenije je sporočila, da je bilo do srede, 22. aprila do 24. ure v Sloveniji potrjenih 13 novih okužb z novim koronavirusom SARS-CoV-2, skupno število primerov okužb je tako naraslo na 1.366.

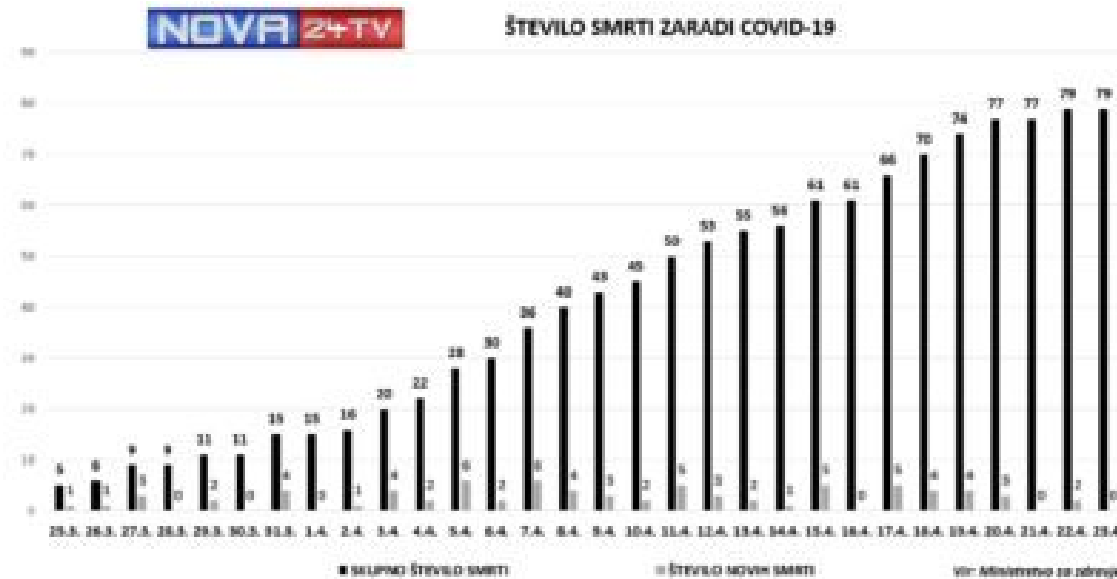
Preberite še: [\[Video\] Minister Zdravko Počivalšek ekskluzivno za Nova24TV napovedal še tretji protikorona zakonski paket in odgovoril na vse afere, ki mu jih podtikajo!](#)

V sredo je bilo po navedbah vlade v Sloveniji izvedenih 1.268 novih testov, število vseh izvedenih testov do zdaj znaša 45.703.

Sreda minila brez novih smrti med okuženimi

V sredo ni bilo novih smrti med okuženimi, skupno število umrlih v Sloveniji tako ostaja 79.

Na enotah intenzivne terapije 23 pacientov

Skupno je po zadnjih podatkih v Sloveniji hospitaliziranih 80 oseb, od tega 23 na enotah intenzivne terapije. Iz bolnišnic je bilo včeraj odpuščenih 6 oseb.

Vlada je izdala sklep o izmenjavi podatkov o karanteni med NIJZ in Policijo

Vlada je izdala sklep o izmenjavi podatkov o karanteni med NIJZ in Policijo, je uvidoma na današnji tiskovni konferenci vlade sporočil govorec **Jelko Kacin**: "Policija lahko nudi pomoč pri zagotavljanju spoštovanja odrejenih ukrepov osamitve, karantene ali obveznega zdravljenja. Pomemben korak k učinkovitejšemu izvajanju ukrepov osamitve in karantene." Vlada je po njegovih besedah določila obseg sredstev za financiranje dodatka za nevarnost in posebne obremenitve v času epidemije. Od 39,2 milijona evrov je največji del sredstev namenjen zdravstvu, sledi pa socialna varnost in drugi bolj izpostavljeni poklici.

Jelko Kacin – govorec Vlade RS za Covid19
@GovorecCOVID19

Vlada je izdala sklep o izmenjavi podatkov o karanteni med [@NIJZ_pr](#) in [@policija_si](#). Policija lahko nudi pomoč pri zagotavljanju spoštovanja odrejenih ukrepov osamitve, karantene ali obveznega zdravljenja. Pomemben korak k učinkovitejšemu izvajanju ukrepov osamitve in karantene.

12 11:02 AM - Apr 23, 2020

18 people are talking about this

Slovenija se še naprej zavzema za skupno rešitev EU, ki bi zagotavljala uspešen izhod iz krize

“Evropski ministri za zunanje zadeve so včeraj skupaj razpravljali o pomoči in ukrepih Unije, da zajezitev pandemije #COVID19 na globalnem zemljevidu, tudi o skupni evropski akciji repatriacije vseh evropskih državljanov, ki se še nahajajo v državah izven Unije,” je še povedal in poudaril, da se Slovenija še naprej zavzema za skupno rešitev EU, ki bi zagotavljala ne samo uspešen izhod iz te krize, ampak tudi uspešno popotnico za nadaljnji razvoj in prihodnost Unije.

Foto: Twitter

Cigler Kralj o novih ukrepih za omilitev posledic epidemije na prebivalstvo in gospodarstvo

“S prvimi ukrepi za omilitev posledic epidemije na prebivalstvo in gospodarstvo smo zajeli okrog milijon ljudi, med drugim tudi starejše, velike družine, socialno ogroženi, zaposleni, samozaposleni in študenti,” pa je povedal minister za delo, družino in socialne zadeve **Janez Cigler Kralj**. Z novimi ukrepi po njegovih besedah dosegamo še 220.000 ljudi: “Naš ključni cilj je ljudem olajšati to nezavidljivo obdobje in zajeti čim večje število ranljivih in prizadetih skupin prebivalstva. V teh razmerah niste sami.”

Nov ukrep je tudi začasno denarno nadomestilo zaradi izgube zaposlitve v času epidemije. Kdor ni upravičen do nadomestila plače po ZUTD, mu pripada krizno nadomestilo za ta čas v višini 513

evrov bruto, cca 400 evrov neto. *“Omogočili smo prostovoljno napotitev delavcev, ki so na čakanju oziroma so brezposelni, na sezonsko delo v kmetijstvu. Napotitev vam ne odvzema pravice do nadomestila ali drugih pravic, če pri opravljanju sezonskega dela zaslužite do dodatnih 400 evrov,”* je povedal Cigler Kralj. Omilili so tudi pogoje za uveljavljanje nadomestila plače. Do pomoči upravičeni delodajalci, katerim bodo povprečni dohodki v letu 2020 primerjalno glede na 2019 padli za več kot 10% (prej 20%). Med upravičence so vključili humanitarne in invalidske organizacije.

Razširili so še krog upravičencev do oprostitve plačila prispevkov za vsa obvezna zavarovanja tudi na tiste samozaposlene, družbenike, kmete ali verske uslužbenke, ki so do polnega zavarovalnega časa vključeni tudi na drugih podlagah in zagotovili sredstva za mesečni krizni dodatek za zaposlene v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih, to je 12.000 delavcev, od tega 6.000 invalidov. *“Enkratni solidarnostni dodatek bodo prejeli tudi upravičenci do poklicnih pokojnin pod 700 evrov, izredni študenti, družinski pomočniki, starši otrok s posebnimi potrebami, prejemniki starševskega nadomestila pod minimalno plačo, veterani vojne za Slovenijo, ki imajo veteranski dodatek kot edini prejemek, trajno nezaposljivi invalidi, starši 1 ali 2 otrok, ki prejemajo otroški dodatek, rejniki, vojni invalidi, ki prejemajo družinski dodatek kot edini prejemek,”* je še sporočil Cigler Kralj.

Vlada Republike Slovenije

@vladaRS

.@mddszRS @jciglerkralj: S prvimi ukrepi za omilitev posledic epidemije na prebivalstvo in gospodarstvo smo zajeli okrog milijon ljudi, med drugim tudi starejše, velike družine, socialno ogroženi, zaposleni, samozaposleni in študenti.

23 11:10 AM - Apr 23, 2020

[See Vlada Republike Slovenije's other Tweets](#)

Solidarnostni dodatek v višini 150 evrov tudi za izredne študente

Solidarnostni dodatek v višini 150 evrov bodo po besedah ministrice za izobraževanje, znanost in šport **dr. Simone Kustec** prejeli tudi izredni študenti. Dodatek bo do 1. junija izplačan rednim in izrednim

študentom, ki imajo stalno bivališče v Sloveniji, niso v delovnem razmerju ali samozaposleni, družbeniki ali kmetje. Do 10. ure so po njenih besedah prejeli že več kot 46.000 vlog rednih študentov za solidarnostni dodatek.

Vloga je dostopna na e-upravi:

<https://e-uprava.gov.si/podrocja/izobrazevanje-kultura/visoka-in-visja-sola/enkratno-izplacilo-solidarnostnega-dodatka-studentom.html>

Po 1. maju bodo v sodelovanju z zdravstveno stroko pripravili načrt kdaj in v kakšnih oblikah se bo izvedlo morebitno postopno vračanje otrok v šole in vrtce. *“Želimo si vrnitve v običajno življenje in aktivacijo izobraževalnega procesa v šolah, a le pod pogojem, da bo to resnično varno ter ne bo ogrozilo zdravja in življenja otrok in tistih, ki z njimi v izobraževalnem procesu sodelujejo,”* je še povedala.

Fotografija je simbolična (foto: iStock)

Sodišča so v tem času opravila veliko nalog in sprejela veliko odločitev tudi v ne-nujnih zadevah

Ministrica za pravosodje **Lilijana Kozlovič** je poudarila, da so v največjem razmahu epidemije z interventnim zakonom zagotovili, da kljub omejitvenim ukrepom, pravna država še vedno deluje: *“Omogočili smo, da sodna in izvršilna veja oblasti, ter lokalne skupnosti izvajajo svoje naloge v življenjsko nujnih zadevah.”* Sprejeti ukrepi omejevanja širjenja epidemije so po njenih besedah prinesli rezultate, ki omogočajo počasno vrnitev v normalni tok. Pripravili pa so tudi novelo interventnega zakona, ki omogoča odločanje o večjem številu pravic in obveznosti ljudi. *“Sodišča so v tem času opravili veliko nalog in sprejeli veliko odločitev tudi v ne-nujnih zadevah. Procesni in materialni roki še vedno ne tečejo, sprejeti ukrepi pa omogočajo postopen prehod v nadaljnjo normalno poslovanje ter sočasno varujejo najšibkejše,”* je še povedala.

Vlada Republike Slovenije

@VladaRS

.@Mpravosodje Kozlovič: V največjem razmahu epidemije smo z interventnim zakonom zagotovili, da kljub omejitvenim ukrepom, pravna država še vedno deluje. Omogočili smo, da sodna in izvršilna veja oblasti, ter lokalne skupnosti izvajajo svoje naloge v življenjsko nujnih zadevah.

9 11:57 AM - Apr 23, 2020

[See Vlada Republike Slovenije's other Tweets](#)**Ključni moment izhoda iz krize je čimprejšnji zagon pomembnih investicijskih projektov**

Minister za okolje in prostor **Andrej Vizjak** je poudaril, da je ključni moment izhoda iz krize čimprejšnji zagon pomembnih investicijskih projektov. Nekatere določbe **gradbene zakonodaje** je zato potrebno zrahljati, omogočiti zagon investicij, ki bodo pripomogle k dvigu gospodarske aktivnosti, k ohranitvi delovnih mest.

*“Paket predlaganih sprememb **gradbene zakonodaje** omogoča takojšen zagon nekaterih investicij, ki danes stojijo. »Želimo pospešiti izdajanje dovoljenj za gradnjo, poenostavi in skrajšati predpisane upravne postopke v **Gradbenem zakonu** in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave,“ je povedal.*

Minister Vizjak je sporočil še, da rešujejo tudi zatečeno stanje iz preteklih let, to je tisoče ton odpadne embalaže: *“Izvajalcu javne službe zbiranja omogočamo, da odpadno embalažo, ki jo niso prevzele družbe za ravnanje z njo, sam odda v nadaljnjo obravnavo. Stroške pa bo letos pokrila država.”* Pripravljajo pa tudi sistemsko rešitev, da se odpadna embalaža ne bo več kopičila na skladiščih komunalnih podjetij.

Rok Krajnc

Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec

Vrednost kazalnika klime ja padla kar za 35 odstotkov

I. K. | 24. april 2020 ob 11:55
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

Vsi gospodarski kazalniki se obračajo navzdol. Foto: Pixabay

Po podatkih Statističnega urada RS je gospodarska klima v aprilu doživela z naskokom največji padec, odkar izvajajo to raziskovanje.

Aprila so skokovito padli vsi kazalniki, ki sestavljajo kompozitni kazalnik stanja gospodarske klime. Zaupanje v storitvenih dejavnostih je padlo za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2-odstotni. Tudi na letni ravni so padec zaznali prav vsi kazalniki, storitvena dejavnost za 18,3 odstotne točke, predelovalna dejavnost za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

Najnižja zgodovinska raven kazalnikov

Poleg rekordnih padcev so skoraj vsi kazalniki tudi na najnižji ravni, odkar urad izvaja omenjeno raziskavo. Podatke so zbirali v začetku meseca, prav vsi anketiranci pa so zaznali znatno poslabšanje gospodarskega okolja zaradi izbruha pandemije.

V predelovalni industriji je največ zaskrbljenosti sprožila znatno manjša raven skupnih naročil. Med glavnimi razlogi za slabšo gospodarsko klimo so poleg omenjene pandemije navedli še gospodarske razmere v tujini. V trgovini na drobno je na negativno vrednost kazalnika vplivala predvsem znatno nižja poraba potrošnikov in omejitve prometa trgovin. Le sedem odstotkov podjetij ni zaznalo znatnega zmanjšanja prometa.

Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** edini ni dosegel najnižje ravni do zdaj, ki jo je dosegel v letih po gospodarski krizi leta 2008. Kljub temu je tudi v tej panogi med podjetji zavlada črnogledost. Podjetja so kot razlog za takšno razpoloženje navedla predvsem omejevanje naročil in nejasno prihodnje gospodarsko stanje.

Največji padec so zaznala podjetja v storitveni dejavnosti, ki so jih ukrepi za zajezitev virusa najbolj prizadeli. 37 odstotkov vprašanih podjetij je oteževalo delovanje nezadostno povpraševanje, več kot polovica pa jih je, kot razlog za poslovne težave navedlo pandemijo in ukrepe države.

enje ni doseglo rekordno nizkih vrednosti, a je padec zaupanja kljub temu rekorden. Foto: Reuters

Trnovska vas • Prenova treh cestnih odsekov

Nerazvojni proračun

V načrt razvojnih programov letošnjega proračuna je občina Trnovska vas umestila investicije v tri ceste v skupni vrednosti dobrih 120.000 evrov.

Med njimi je z dobrimi 64.000 evri najvišje ovrednotena modernizacija 270 metrov javne poti Arnuš–Pesjak, ki je še v makadamskem stanju, poleg tega je ozka, zato so srečanja vozil otežena, pot pa je tudi obremenjena zaradi strojne mehanizacije. Zato jo bodo asfaltirali, razširili na tri metre in izvedli odvodnjavanje s kanaletami. 50.000 evrov oziroma 78 % projekta bo financiranega iz nepovratnih sredstev po ZFO, dobrih 14.000 evrov oziroma 22 % pa bodo predstavljala kreditna sredstva po istem zakonu. Na podoben način bo financirana tudi modernizacija ceste Širovnik v Trnovskem Vrhu; skupna vrednost znaša 33.900 evrov, od tega bo nepovratnih sredstev skoraj 25.000, povratnih pa nekaj manj kot 9.000 evrov. Tudi ta pot je še makadamska in preozka, zato projekt prenove prav tako predvideva asfaltiranje, širitev in odvodnjavanje.

Foto: SD

Trnovski župan je v načrt razvojnih programov uvrstil samo tri projekte z ustrežno dokumentacijo.

Samo projekti z diipi

Cesta Ločič–Potrč–kapela je potrebna celovite rekonstrukcije, saj zaradi rednega poplavljanja propada. S prenovo bodo uredili bankine in popravili odvodnjavanje, da bo cesta normalno prevozna tudi ob večjih nalivih, ob katerih zdaj po njej ni mogoče peljati. Investicija je ocenjena na 22.500 evrov, ki jih bo iz proračuna v celoti zagotovila občina Trnovska vas.

Spomnimo, da je prvi predlagani proračun za leto 2020 zaradi očitkov o kršenju zakonskih postopkov padel oziroma je župan Alojz Benko sejo prekinil. Prvotno je sicer načrtoval precej več investicij, ker pa zanje še ni imel pripravljene vse potrebne dokumentacije, se je odločil, da bo šel »točno po črki zakona« in pred svetnike postavil samo tiste projekte, ki so jih v občinski upravi uspeli opremiti s tako imenovanimi diipi, torej dokumenti, v katerih so natančno analizirani vsi postopki in določena finančna konstrukcija. Nad razvojno okleščnim novim proračunom, ki so ga sprejeli na nedavni izredni seji v maskah, so nekateri svetniki razočarani, a jih je župan pomiril, da jih bo mogoče z rebalansom ponovno vrniti v proračun tudi med letom, če bo zanje pripravljena ustrežna dokumentacija. **Senka Dreu**

Brez izvedbe dolgo infrastrukturnih projektov **gradbeništvo** in z njim povezani gospodarstva v Sloveniji životarilo

.....

Epidemija koronavirusa je prizadela tudi **gradbeništvo**. Delo je upočasi
ohromljeno. Večji projekti se sicer še izvajajo, manjši že manj. Drug
se nam že odpira nova luknja. Kljub obetavnim izjavam in naklonjen
pospešitev gradenj za uspešnejši izhod iz krize, za intenzivno priprav
novih gradenj, prizadevanjem za poenostavitve postopkov za pridob
javnih razpisih občin za nove gradbene projekte stvari že ustavljajo.
predvsem pa sklenitve novih gradbenih pogodb za gradnje vodovod
kolesarskih stez že praktično ustavljeni. »To so projekti, za katere in

določene izvedbene roke in treba bi jih bilo čimprej začeti izvajati,«

– Zbornice **gradbeništva** in industrije gradbenega materiala.

Drugi, precej večji, izziv, ki ga je s seboj prinesel koronavirus, pa je, dolgoročnih infrastrukturnih projektov kot tudi ne način njihovega izle razvoj slovenskega **gradbeništva**, ampak tudi razvoj celotnega slo projektov ne bomo začeli kmalu graditi, se nam bo ponovil scenarij i uničiti velik del slovenskega **gradbeništva** ter delovnih mest tako v g spremljevalnih industrijah in s tem povečati naš zaostanek za povpre %. Država bi morala sedaj za uspešnejši izhod iz krize vključiti tudi izvedbo dolgoročnih investicij. Dejstvo je, da so se vse gospodarske projekti, saj gre za najmanj tvegane razvojne investicije, ki vse povr ki v Sloveniji zaposluje skupaj z načrtovalci preko 75.000 ljudi, je la vendar brez protikriznih in stabilnih državnih investicij te naloge ne mag. Jože Renar.

GZS – Zbornica **gradbeništva** in industrije gradbenih materialov se j Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za gospodarstvo, kjei

pozdravili. Tako kot minister za infrastrukturo se tudi oni strinjajo, da odpraviti vse ovire, ki onemogočajo učinkovito pridobivanje vseh vrst dovoljenj ter umeščanja objektov v prostor, saj so naši postopki v prihodnosti birokratski in počasni. »Odzivi ključnih ministrstev Vlade so torej pokazali, da bodo stvari nadaljevale. Želimo si, da bi bile vse dane obljube realizirane. Zbornice **gradbeništva** in industrije gradbenih materialov.

GZS – Zbornica **gradbeništva in industrije gradbenega materiala** (GZS), ki je prostovoljno, interesno in nepridobitno združuje pravnih in fizičnih izraženim interesom za vključitev v delo ZGIGM. Zbornica povezuje različne nastopanja in uveljavljanja vpliva na področjih, ki so pomembna za industrijo gradbenega materiala; predvsem v razmerju do države, politike, zakonodaje ter pogojev za delovanje gospodarskega sistema.

PR: GZS

24. 4. 2020

AVTOR

Administrator

VIRUS VZEL SLUŽBE

Brezposelnost pri nas najbolj narašča

Na območju Kozjanskega in Obsotelja so zabeležili 1.477 registriranih brezposelnih oseb. (Fotografija je simbolizna.)

Prosta delovna mesta. Razpisanih jih je le nekaj, brezposelnost se povečuje.

» Piše: Nina Krobat

Najvišji porast brezposelnosti na Celjskem zanačajo na območju Šmarja pri Jelšah. Na tamkajšnjem uradu za delo je bilo konec marca dobrih 9 odstotkov več registriranih brezposelnih oseb kot v enakem obdobju lani.

Največ starejših

Na območju Kozjanskega in Obsotelja so zabeležili 1.477 registriranih brezposelnih oseb, od tega 460 v šmarški občini, kar je skoraj 10 odstotkov več kot lani v tem času. Ker število prijav narašča, v tem mesecu pričakujejo še precej višje število brezposelnih oseb.

Na Uradu za delo Šmarje pri Jelšah je bilo konec marca med brezposelnimi več kot 46 odstotkov oseb starih 50 let in več, 12, odstotkov prvih iskalcev zaposlitve, skoraj 53 odstotkov dolgotrajno

brezposelnih (brezposelni več kot eno leto), četrtnina pa je invalidov.

Prosta delovna mesta

Je pa ne tem območju trenutno razpisanih tudi nekaj prostih delovnih mest, je razvidno iz spletnih strani Zavoda RS za zaposlovanje. Nekaj oseb iščejo za delo na področju **gradbeništva**, v tamkajšnjem zdravstvenem domu pa iščejo tudi zdravnike.

»Število prostih delovnih mest je pričakovano upadlo, a dnevna objava ostaja pomembna zaradi hitre objave prostih delovnih mest v ključnih dejavnostih, ki morajo delovati tudi v času pandemije,« je pojasnila mag. **Jožica Razpet**, vodja urada za delo Območne službe Celje. Delodajalci lahko prosto delovno mesto objavijo le preko spleta, saj so pisarne zaprte.

Kako delajo?

V času epidemije je tudi delo na Zavodu oziroma uradih za delo prilagojeno. Omejili so število zaposlenih v pisarnah, na območni službi so vzpostavili dežurne ekipe za izvedbo osnovnih in podpornih procesov.

»S strankami komuniciramo po e-pošti oz. e-Portal, redni pošti oz. tudi po telefonu. Na omenjeni način izvajamo prijavo oseb v evidenco brezposelnih ter rešujemo vloge za pridobitev pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti. Dežurna ekipa sodelavcev je zadolžena za vsakodnevno sprotno informiranje strank. Tudi z delodajalci komuniciramo po omenjenih kanalih in iskalce zaposlitve informiramo o priložnostih,« je še pojasnila Jožica Razpet.

Piše:
Karolina Babič

Zadruga Mondragona – geneza solidarnosti

Zadružna skupina Mondragon je deseti največji poslovni sistem v Španiji in največji v Baskiji. Je največji zadružni sistem na svetu. Povezuje 98 delavskih zadrug, 143 hčerinskih podjetij ter 25 podpornih organizacij. Zaposluje več kot 80.000 ljudi. Ima lastno banko, lasten pokojninski sistem, lastno univerzo. Najbolj navdušujoče pa je, da je vse to v izključni lasti delavcev, ki so člani teh delavskih zadrug. Drugih (zunanjih) lastnikov v tem sistemu ni. Sebe razumejo kot socialno-ekonomski projekt, ki sledi zadružnim vrednotam: demokratičnosti (1 član 1 glas); solidarnostne plačilne lestvice (najvišja in najnižja plača v zadružnem podjetju sta lahko maksimalno v razmerju 1 : 6); participacije na vseh nivojih (lastništvo, upravljanje, rezultati) ter sodelovanja (skupni viri in alokacije sredstev v sistemu).

Genealogija tega globalnega fenomena hkrati razkriva bistvo zadružnih načel in vrednot ter bistvene značilnosti zadružne organiziranosti. Zadružna načela in vrednote, kot jih poznamo iz globalnega zadružnega gibanja, se lepo prezentirajo v zgodovini in praksi Mondragona. Znamenitih **sedem načel zadružništva** se odraža tako v razlogih in vzrokih za prve korake Mondragona v letu 1956, pa skozi razvoj lastne banke, univerze in celovitega zadružnega sistema vse do danes. V nadaljevanju bomo v podrobnejšem pregledu tega zadružnega sistema lahko prepoznali, kako so zadružna načela delujoča in smiselna v praksi, da nikakor niso samo mrtva črka na papirju. Spomnimo se mednarodnih vrednot in

načel zadružništva: Podstat zadružništva tvorijo vrednote »samopomoči, samoodgovornosti, demokratičnosti, enakosti, pravičnosti in solidarnosti. /.../ poštenosti, odprtosti, družbene odgovornosti in skrbi za druge«. Sedem načel zadružništva pa predstavlja operativna vodila za zadružno delovanje: »**prostovoljno in odprto članstvo; demokratično upravljanje članov; ekonomska udeležba članov; avtonomija in neodvisnost; izobraževanje, usposabljanje in obveščanje; skrb za skupnost; sodelovanje med zadrugami.**«¹ Jasno jih bomo prepoznali v zgodbi Mondragona.²

Razlogi in vzroki: zakaj in čemu se je zgodil Mondragon?

Formalni začetki segajo v leto 1956³, ko je postavljen temeljni kamen prve tovarne, 750 m² velikega proizvodnega obrata zadruga Ulgor, ki končno zraste leta 1959. Zgodba pa se začne že mnogo prej, v zgodnjih 40-tih letih, v vihri druge svetovne vojne. Majhno mestece Mondragon s kakšnimi sedem tisoč prebivalci si še ni opomoglo od španske državljanske vojne; so v stanju visoke brezposelnosti in nizke izobrazbene ravni prebivalcev. Mladi lokalni duhovnik José María Arizmendiarieta si zastavlja ključno vprašanje: Kako opolnomočiti prebivalce, da bodo pričeli **ustvarjati blaginjo in boljše življenje** v revnem mestecu?

Vztrajni in trmasti duhovnik je pravilno prepoznal in definiral problem, namreč, da sta revščina in podrazvitost mesta in celotne doline posledica slabe izobrazbe in usposobljenosti prebivalcev. Zavedal se je, da **lahko in mora razvoj temeljiti na ljudeh**, in sicer na ljudeh, ki so skozi izobraževanje in usposabljanje opolnomočeni za delo in samostojni razvoj. Reševanja obstoječega problema bi se lahko lotil tudi drugače, lahko bi na primer pošiljal mlade ljudi v druga mesta na šolanje in v službe, lahko

¹ Izjava o zadružni identiteti. Dokument ICA – International Co-operative Alliance (1995)

² V letu 2019 smo se sodelavci Združenja CAAP, so.p. kot podporne organizacije za razvoj zadružništva udeležili usposabljanja za zadružne svetovalce, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS v okviru podpore razvoju socialne ekonomije. V sklopu programa, ki smo si ga zastavili, smo junija 2019 obiskali Mondragon v Baskiji ter se med majem in oktobrom 2019 usposabljali tudi pri nekdanjem vodji zadružnega usposabljanja v Mondragonu gospodu Mikelu Lezamizu, ki nas je poleg usposabljanja prek spletnih webinarjev obiskal in za nas izvedel intenzivno tridnevno delavnico v Mariboru septembra 2019. V Baskiji pa smo poleg "headquarters" Mondragona ter njihovega izobraževalnega središča Otalora obiskali tudi industrijsko zadrugo Lana in medijsko zadrugo Goiena ter se srečali s člani zadružne šole Arizmendi in s člani mlade svetovalne zadruga Tazebaes.

³ Zgodovina Mondragona je pregledno po letih predstavljena na uradni spletni strani Mondragona.

bi iskal investitorje, da bi pripeljali tovarne in delovna mesta v mestece in v dolino. Vendar ne, Arizmendiarieta je bil človek z globljim uvidom v strukturo družbenih problemov in s širšim pogledom v možno boljše prihodnost. Razumel je, da je **usodo ljudi potrebno dati v roke opolnomočenim ljudem samih**. Zato je leta 1943 ustanovil politehnično srednjo šolo ter ob tem organiziral tudi učenje na daljavo (in ob delu) za revne mlade bodoče inženirje. Tako je znanje pričelo prihajati v mesto kljub revščini in odročnosti. Ob tem pa je Arizmendiarieta mlade učil še o ideji humanizma, temelječega na solidarnosti in participaciji⁴, kar je predstavljalo izhodišče združnih vrednot in načel, ki so se kasneje udeležila v vseh stotih mondragonskih zadrugah, ki so sledile prvi zadrugi Ulgor. Ulgor, zadrugo za proizvodnjo parafinskih grelcev, so ustanovili prav tisti mladi inženirji, ki so ob mentorstvu in podpori Arizmendiariete študirali na daljavo in ob delu.

Načela v počelu razvoja zadrug: človek, ljudje, skupnost

Prve zadruge v Mondragonu niso bile ustanovljene zgolj kot »kaktusovki«⁵ podjetja, ampak so bile pod duhovnim in praktičnim vodstvom Arizmendiariete ustanovljene kot realizacija načel o človeku kot izhodišču in končnem smotru vsake gospodarske aktivnosti.

V njegovih Reflections lahko beremo zapise o idejah, ki jih je z ustanovitelji in drugimi člani zadrug uresničeval v obliki združne organiziranosti ljudi. Govori o človeku kot človeški »osebi«, ki raste **skozi ustvarjanje in katere temelj je »dostojanstvo«**. Govori o svobodi. O odgovornosti. O morali, izobraževanju, o vitalnosti. V središču svojih razmislekov postavlja »delo«. Delo razume v kontekstu človekovega dostoj-

janstva ter, kar je ključno, v kontekstu sodelovanja in soustvarjanja, kar ga vodi do idej združnega povezovanja.⁵ Industrijski razvoj je razumel kot temelječ na kombinaciji znanja, financ in socialne varnosti za ljudi.

Tako kot je Arizmendiarieta učil v začetkih, so tudi kasneje v praksi vse zadruge Mondragona gradili na principu, da je človek v počelu in v končnem smotru vsega njihovega delovanja. Zato so njihove zadruge vse »delavske zadruge«, kar pomeni, da so zaposleni v zadrugah **edini člani in torej edini lastniki združnih podjetij**, v katerih delajo. Vsak novo zaposleni je najprej krajši čas, kakšno leto ali malo več, zaposlen za določen čas (temporary worker), ki ni član zadruge in nima glasovalne pravice na občnem zboru. Če v tem obdobju določenega časa pride do vzajemnega ujemanja med zaposlenim in zadrugo, je povabljen, da postane član zadruge in zaposlen za nedoločen čas, če do tega ne pride, mora zapustiti zadrugo. Kot temporary worker ne more delati dlje časa, to je smatrano zgolj kot nekakšna preizkusna doba preden zaposleni postane član zadruge.

Izhodišče in končni smoter v združništvu, kar Mondragon lepo prikazuje, je vedno človek, in sicer ustvarjanje pogojev za to, da ljudje kot opolnomočena skupnost poskrbijo za dostojna življenja vseh v skupnosti ter si prizadevajo za boljši jutri. Zgodba seveda ni enostavna in romantična, kot se sliši, saj je **težav, odstopanj in neuspehov tudi v svetu združništva veliko**,⁷ vendar je smiselno vedno znova izpostavljati sporočilo, da združno organiziranje najprej pomeni opolnomočenje skupnosti, da odgovorno in solidarno skrbi sama zase. Zadruge izhajajo iz skupnosti, gradijo skupnost in svoje rezultate usmerjajo nazaj v skupnost.

Da je združništvo sploh možno, da lahko nastane in obstane ena zadruga in da se lahko oblikuje trden združni sistem kot je Mondragon, je ključno **izobraževanje in usposabljanje članov zadrug in obveščanje članov ter širše skupnosti**. To je tudi peto od sedmih mednarodnih združnih načel, ki ga mnogi strokovnjaki za združništvo izpostavljajo kot najbolj pomembno. V združništvu se vse začne in konča pri usposobljenih članih zadrug. Zadruge dobro delujejo kot članske demokratične organizacije le, če so člani primerno obveščeni, izobraženi in usposobljeni, da lahko delujejo kot aktivni soupravljalci zadrug. V Mondragonu se tega močno zavedajo, kot smo omenili, je tudi Arizmendiarieta svoje delo začel z ustanovitvijo tehnične šole, zato so v devetdesetih kot del sistema **razvili tudi lastno univerzo**, ki je po svoji obliki prav tako zadruga, ter lastni center za usposabljanje članov zadrug za krepitev združne organiziranosti ter za promocijo združništva Otalora. Ker je izobraževanje in usposabljanje, ter na to vezano raziskovanje in razvoj, v Mondragonu zelo dobro razvito in precej obsežno, bomo na to temo pripravili poseben pregledni članek⁸, da predstavimo dejavnosti Otalore ter Univerze Mondragon in njihovih razvojnih centrov. Na tem mestu o izobraževanju in usposabljanju kot enem ključnih načel združništva samo dodajmo zgodbo o »zirimiriji«. Ko so Arizmendiarieta spraševali o tem, kako spremeniti ljudi, ki običajno niso pripravljene biti aktivni soupravljalci podjetij, kjer so zaposleni, ki nočejo sodelovati pri oblikovanju skupnostne lastnine oziroma *commons*⁹, ampak hočejo več zasebne lastnine, kako jih potemtakem učiti, da bodo razumeli in živeli združne principe, je Arizmendiarieta odgovoril, da je prva zadruga Ulgor nastala šele po petnajstih letih »zirimiriji«. »Zirimirija«⁹ je droben španski poletni dež, pravzaprav zgolj pišč, ki ga, ko stopiš iz hiše, sploh ne zaznaš, ne opaziš. Zato niti ne vzameš dežnika. A ko se po nekaj urah vrneš domov, si do kože premočen. Tako je razumljeno učenje združništva. Nenehni »zirimiriji«.

Finančna neodvisnost in oblikovanje vzajemnega združnega sistema

Združna skupina Mondragon izkazuje izjemno trdnost, trajnost in razvojno stabilnost. Iz ene zadruge od leta 1956 je do danes zrastle sistem stotih zadrug z 80.000 zaposlenimi/člani. Seveda to ni rezultat sreče ali naključja. Takoj po ustanovitvi in

⁴ José María Arizmendiarieta je bil poleg tega, da je bil predan praktičnemu delu z ljudmi, tudi zelo razmišljujoč in v svojih pridigah kot duhovnik pogosto konfuzen mislec, ki pa je svoje misli tudi zapisoval. V angleškem jeziku je dostopna knjižica njegovih premislekov o humanizmu z naslovom *Reflections*, ki je bila izdana v okviru centra za usposabljanje Otalora.

⁵ Arizmendiarieta (2013)

⁶ Delavske zadruge so ena od oblik zadrug (poleg producerskih, uporabniških, socialnih in razvojnih zadrug, ki se razlikujejo glede na to, kdo so člani zadrug), ki so tudi na globalni ravni povezane in sledijo skupnim načelom, zbranim v mednarodni deklaraciji *Svetovna deklaracija o delavskih zadrugah*.

⁷ Nekaj kriz, skozi katere se je z manj ali več škode moral v sedmih desetletjih prebiti Mondragon, dobro prikazuje študija Sanchez Bajo in Roelants (2015).

⁸ Predvidoma v prihodnji številki *Ekonomski demokracije*.

⁹ Čeprav v pravnem smislu v Sloveniji in večini drugih pravnih sistemov lahko govorimo samo o javni in zasebni lastnini, pa moramo za točno razumevanje tega, kakšne oblike lastnina se oblikuje v združnem organiziranju ter medzdružnem povezovanju, uvesti pojem skupnostne lastnine ali *commons*. O tem sem v navezavi na slovenski pravni okvir pisala v članku *Iz kakšne snovi so zadruge? Razprava o združni lastnini, pravih in skupnosti* (Babič, 2018, str. 47–55).

zagonu prvih zadrug so se združniki zavedli, da morajo **zadruge povezovati med sabo** ter da morajo ustvariti podporni sistem za razvoj, da torej potrebujejo podporne organizacije, ki pa morajo same tudi delovati po istih načelih in vrednotah, ki so jim sledile zadruge. Podporni sistem sestavljajo izobraževalne, finančne, svetovalne, socialne, zdravstvene, raziskovalne in razvojne organizacije.

Omenili smo že, da je Arizmendiarieta že v samem začetku leta 1943 ustanovil politično šolo in tudi ta šola se je leta 1965 preoblikovala v zadrugo. V devetdesetih pa je bila ustanovljena še Univerza Mondragon, prav tako v obliki zadruge, katere člani so študenti, profesorji in drugi relevantni deležniki. Za dolgoročni razvoj zadrug je bilo ključno že **zelo zgodnje zavedanje potrebe po finančni neodvisnosti**, zato so prve štiri zadruge, ki so nastale v petdesetih letih, že leta 1959 ustanovile posojilno zadrugo Caja Laboral ali Laboral Kutxa (v baskovskem jeziku). Do leta 1987 je bila ta banka, katere prvi in izključni namen je bil podpora ustanavljanju novih zadrug ter zagotavljanju finančne podpore za razvoj zadrug, hkrati tudi podjetniško-podporni in povezovalni organ cele skupine zadrug Mondragona. Kasneje je to vlogo prevzela družba skupine Mondragon kot povezovalna organizacija drugega reda, ki povezuje vse zadruge in podporne organizacije v sistemu Mondragona (t. i. *headquarters*). Banka Laboral Kutxa je poleg skrbi za finančno poslovanje zadrug postala tudi pomembna banka za prebivalce, zlasti člane zadrug. Poleg varčevanja in kreditiranja se je v tem okviru pokazala tudi potreba po socialni in pokojninski varnosti združnikov, ki v takratnem času niso imeli primernega nacionalnega socialnega in pokojninskega sistema, zato se je leta 1973 iz banke ločila dejavnost pokojninskega in socialnega zavarovanja in zaživela kot samostojna zadruga Lagun Aro s 362.000 člani/zavarovanci. Zaposleni v zadrugah

skupine Mondragon imajo danes v kombinaciji z nacionalnim sistemom **boljše pokojnine in boljše socialno varnost** kot ostali prebivalci Španije.¹⁰

Finančna neodvisnosti zadrug in združnega sistema Mondragon ne sloni samo na skupni združni banki, temveč na še dveh močnih stebrih: prvi je finančna participacija članov zadrug, drugi pa solidarnostni sistem med zadrugami. Finančna participacija članov v zadrugah Mondragona ni zanemarljiva, večinoma imajo zadruge določen osnovni vpisni delež 14.000 eur (določen za leto 2018), lahko je manj, če gre za sektor z nižjimi povprečnimi plačami, sicer pa kar **skupina določa višino finančne participacije članov**. Pri čemer delavec, ko postane član, ne rabi zagotoviti teh virov v celoti, ampak mu jih zadruga ali združna banka posodi in lahko delno vplačuje svoj delež po obrokih, delno pa se mu odpisuje po letnih obračunih dobička, na katerem tudi delavec član¹¹ participira.

Solidarnostni sistem med zadrugami ter solidarnostni odnos do širše družbe je povzeten v določilih o delitvi dobička zadrug. Zadruge Mondragona imajo na skupni sistemski ravni določeno, kako se deli dobiček zadrug¹²: 10 % dobička se vrača v lokalno okolje, v razvoj družbenih dejavnosti, v socialne projekte (gre za t. i. Social Contribution Found). 15 % dobička gre v sklad za medzadružno solidarnost. To je sklad, v okviru katerega si na primer v primerih slabega letnega poslovanja ali težav z likvidnostjo ali v primeru potreb po razvojnih virih med sabo pomagajo zadruge. V sistemu imajo točno določena pravila o tem, **kako in pod kakšnimi pogoji so iz tega sklada podprte zadruge** znotraj istega sektorja ali med sektorji. Največja sektorja v Mondragonu sta industrija in trgovina, in sicer: industrija¹³ (45,8 %), finance (2,9 %), znanje (1,4 %), trgovina (49,9 %). Poleg tega, da si prek solidarnostnega fonda med sabo pomagajo zadruge znotraj sektorja ali tudi

medsektorsko, je sodelovanje med njimi ključno tudi za razvoj. Izobraževanje in razvojni inštituti so tesno povezani z zadrugami in sledijo skupnim razvojnim ciljem. Solidarnostni medzadružni fond je tako razporejen tudi v promocijo novih dejavnosti, za podporo internacionalizacije (zadruge Mondragona v veliki meri temeljijo na izvozu), za raziskovalne centre ter za univerzo. Poleg razporejanja dobička v socialni sklad in v solidarnostni medzadružni sklad se 35 – 40 % dobička vsake zadruge nameni za obvezne rezerve tiste zadruge¹⁴, medtem ko se 35 – 40 % dobička razporedi delavcem članom, pri čemer se ta **dobiček ne izplačuje v denarju, ampak se nalaga v pokojninski sistem**. Delavec, ko zapusti zadrugo, ali zaradi upokojitve ali drugih razlogov, prejme izplačan obvezni vpisni delež ter privarčevan znesek letnih dobičkov, kar izjemno prispeva h kakovosti življenja mondragonskih upokojevcem.

Tako lahko vidimo, da združni sistem Mondragon skozi posebne finančne elemente (lastna banka, lasten zavarovalni sistem, oblikovanje socialnih in solidarnostnih fondov, način vplačevanja obveznih vpisnih deležev članov ipd.) oblikuje **po eni strani zelo močan lastni kapital ter po drugi strani trden razvojni model**; ob tem pa tudi varno socialno-ekonomsko okolje za svoje delavce člane. Ključno v Mondragonu je to, kar je ali bi moral biti cilj celovitega razvoja združništva, da gre za združni sistem, ali bolje, za celovit združni organizem, torej za povezovanje in sodelovanje ter vzajemnost na treh nivojih: med zadrugami, med sektorji in med razvojnimi fazami (izobraževanje, delo, družba). Delitev tveganja, delitev dobrot ter skupni razvoj družbenega in naravnega okolja na osnovnem nivoju povezuje posameznike (delavce člane zadrug), ter na drugem nivoju povezuje zadruge in podporne organizacije v **celovit živ solidarnostni sistem, ki je zmožen kljubovati tudi kriznim obdobjem in globalizaciji**. Če za konec ta solidarnostni način demonštriramo s primerom: ko je leta 2013 šla v stečaj prva (in edina) zadruga v zgodovini Mondragona (Fagor Electric) je bilo vseh 1.895 delavcev članov te zadruge uspešno prerezporejenih, prekvalificiranih in prezaposlenih v druge zadruge v skupini Mondragon.

Viri:

Mondragon – Humanity at Work; uradna spletna stran združnega sistema Mondragon. Dostopno na: <https://www.mondragon-corporation.com/wp-content/uploads/2017/MONDRAGON-ING.pdf> (na dan 8. 4. 2020).

¹⁰ Sanchez Bajo, Claudia in Roelants, Bruno (2015), str. 245–257.

¹¹ Termin »worker-member« iz angleščine prevajamo kot »delavec član« brez vezaja. Pomensko gre za opis delavca, ki je hkrati član, in nasprotno, člana, ki je hkrati delavec. To je prevod, kot ga uvaja prevod dokumenta *Svetovna deklaracija o delavskih zadrugah*, str. 150.

¹² Tu predstavljamo okvima določila o delitvi dobička zadrug v Mondragonu, medtem ko imajo v praksi zadruge glede na sektorje, v katerih delujejo, ta določila bolj natančno določena in se med seboj nekoliko razlikujejo. Vsak združni sektor si namreč glede na svoje značilnosti malo drugače postavi pravila o delitvi dobička in o prispevanju v solidarnostni sklad, nakar sektorji to med sabo uskladijo še na ravni skupine Mondragon.

¹³ Industrija zajema: avtomobilska industrija, robotika, proizvodnja delov, **gradbeništvo**, dvigala, orodja in sistemi, inženiring, les itd. Zadruge se glede na industrijske podsektorje (t. i. *divisions*) povezujejo tudi v zadruge drugega reda.

¹⁴ Pri nas po *Zakonu o zadrugah* minimalno 5 %.

Mondragon Experiance (uradni video) Dostopno na: <https://www.mondragon-corporation.com/en/co-operative-experience/> (na dan 8. 4. 2020).

Izjava o zadružni identiteti. Dokument ICA – International Co-operative Alliance (1995). Slovenski prevod v ur. Gregorčič idr., Solidarnostne ekonomije, Časopis za kritiko *znanosti. Ljubljana 2018; str. 137–138. Dostopno na:

http://brazde.org/wp-content/uploads/2017/06/TemeljniMednarodniZadru%C5%BEniDokumenti_%C4%8CK_Z_2018.pdf (na dan 16. 11. 2019).

Svetovna deklaracija o delavskih zadrugah. Slovenski prevod v ur. Gregorčič idr., Solidarnostne ekonomije, Časopis za kritiko znanosti. Ljubljana 2018; str. 148–154. Dostopno na:

http://brazde.org/wp-content/uploads/2017/06/TemeljniMednarodniZadru%C5%BEniDokumenti_%C4%8CK_Z_2018.pdf (na dan 16. 11. 2019).

Arizmendiarieta, José Maria (2013): Reflections, Ot-alora, Mondragon 2013.

Babič, Karolina (2018): Iz kakšne snovi so zadruge? Razprava o zadružni lastnini, pravih in skupnosti. V:

Gregorčič, Marta ur. in drugi: Solidarnostne ekonomije. Tematska številka Časopisa za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo – ČKZ let. XLVI, 2018, št. 271, Ljubljana 2018.

Lezamiz, Mikel (2019): interna učna gradiva za usposabljanje zaposlenih v Združenju CAAP, so.p., maj – oktober 2019; arhiv Združenja CAAP, so.p. Maribor 2019.

Sanchez Bajo, Claudia in Roelants, Bruno (2015): Kapital in past zadolževanja : Zadružništvo kot alternativa. Modrijan, Ljubljana 2015.

V SALONITU ZA DVA TEDNA ZAUSTAVILI PROIZVODNJO

Četrtek, 23. april 2020

Družba Salonit Anhovo je zaradi začasnega zmanjšanja povpraševanja na italijanskem in slovenskem trgu ter zapolnitve lastnih zalog v ponedeljek za dva tedna začasno zaustavila proizvodnjo. Kot so sporočili iz družbe, bodo v predvidenem 14-dnevnem premoru opravili tudi nekatera manjša vzdrževalna dela, v tem času pa bo odprema cementa potekala skladno s potrebami kupcev.

Julijan Fortunat, predsednik uprave Salonita Anhovo je ocenil, da so z dobro organizacijo in spoštovanjem ukrepov poskrbeli za oskrbo kupcev s cementom, s tem pa so prispevali tudi k ohranjanju delovnih mest – ne samo v skupini Salonit, ampak v celotnem **gradbeništvu**.

Po besedah člana uprave Dejana Zwitterja v družbi pričakujejo, da se bo prodaja cementa na domačem trgu ob vladnem spodbujanju gradbene aktivnosti ponovno stabilizirala. Investicije v **gradbeništvu** imajo namreč največji pozitiven multiplikator za razvoj BDP, podpirajo pa tudi vrsto posrednih delovnih mest. Pospešeno izvajanje javnih naročil je tako eden izmed učinkovitih ukrepov proti krizi.

Fortunat v sporočilu za javnost še dodaja, da gre zahvala za uspešno delo cementarne, ki je poslovno leto 2019 zaključila z dobrimi poslovnimi rezultati, predvsem zaposlenim. Zato bodo vsem zaposlenim v dveh obrokih izplačali tudi regres v višini 1.700 evrov neto.

Simona Skočir (po sporočilu za javnost)

SREČANJE GBC SLOVENIJA

Izzivi prenove večstanovanjskih objektov

Strokovnjaki so dali kopico uporabnih nasvetov projektantom in upravnikom večstanovanjskih stavb

Dušan Waldhütter

Slovensko združenje za trajnostno gradnjo GBC Slovenija je v Tehnološko raziskovalnem centru v Dolu pri Ljubljani gostilo več kot 90 projektantov in upravnikov večstanovanjskih stavb iz vse Slovenije, ki so se udeležili strokovnega posveta z naslovom Izzivi celovite prenove večstanovanjskih objektov. **Dr. Iztok Kamenski** je kot vodja JUB Akademije udeležencem predstavil tematiko vzdrževanja in sanacije fasadnih površin, pri tem pa opozoril zlasti na starejše večstanovanjske stavbe, zgrajene v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Fasadne površine, ki niso bile redno vzdrževane, so začele propadati in so pri kasnejši sanaciji pomenile bistveno višji strošek. Rešitev s podporo za sanacijo takih fasad je v slovenski prostor k sreči prinesel Eko sklad, slovenski okoljski javni sklad, ki pri nas deluje že 27 let in uporabnikom za okoljske naložbe namenja kredite, za povečanje energijske učinkovitosti stavb pa jim podeljuje tudi subvencije.

Težave z vlogami za subvencije

O aktivnostih, ki jih za projektante in upravnike večstanovanjskih stavb v Sloveniji izvaja Eko sklad, je udeležence seznanil **Luka Petkovšek**, zadolžen za nepovratne subvencije za večstanovanjske objekte. Predstavil je trenutno aktualni javni poziv in pogoje, ki veljajo za nove skupne naložbe večje energijske učinkovitosti starejših večstanovanjskih stavb, spodbude pa so namenjene za toplotne izolacije fasad, streh, stropov ... Navedel je, da mora biti vloga oddana pred

zaključkom del za izvedbo naložbe, projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI) pa skladna z veljavnimi pravilniki. PZI mora biti izdelan skladno z veljavno zakonodajo in s pravili stroke, pri čemer mora biti pri izvedbi zagotovljen nadzor, kot ga določajo **gradbeni zakon** in nove tehnične smernice za požarno varnost v stavbah, ki so v veljavi od 1. julija 2019. Večina vlog se nanaša na toplotne izolacije fasad, upravnikom večstanovanjskih stavb pa težave prinaša izpolnjevanje zahtev za pravilno oddajo projektne dokumentacije: "Vsaj polovica vseh vlog za pridobitev subvencij ni popolna," navaja Petkovšek, "zato moramo vlagatelje običajno pozvati k njihovi dopolnitvi. Večina projektantov potem zahteve izpolni in odda v ustrezni obliki, vendar si na Eko skladu želimo, da bi bilo teh primerov v prihodnje čim manj."

Vključevanje projektantov požarne varnosti

Na področju gradnje in požarne varnosti veljajo novi zakoni, novi pravilniki in nove tehnične smernice. Svoje izkušnje o tem je za podjetje Bureau Veritas na srečanju z udeleženci delila pooblaščenka inženirka tehnološke stroke, projektantka **Milena Uzar**. Poudarila je, da je pri prenovi stavb nujno upoštevati več faktorjev. Med njimi namembnost objekta, odmik od relevantne meje in drugih objektov, višino stavbe, nezaščitene površine, požarno zasnovane stavbe ter ustrezno izbiro materialov in sistemov. Meni, da je vključevanje projektantov požarne varnosti nujno potrebno tudi pri vzdrževalnih delih, ko investitor gradbenega dovoljenja ne potrebu-

je, torej ne potrebuje načrtov PZI niti študij ali zasnovne požarne varnosti, upoštevati mora le veljavne gradbene predpise. Le izjava, ki jo investitor odda na koncu izvedbe vzdrževalnih del, namreč ne zagotavlja, da se požarna varnost objekta ni zmanjšala.

O številnih koristih tehnologije BIM

O BIM-projektiranju stavb je udeležencem predaval **Gorazd Rajh** iz podjetja Pilon. Informacijsko modeliranje stavb pri nas ni novost, saj je od njegove uveljavitve preteklo že 30 let. Gre za digitalni dvojček grajeve stavbe, ki pokaže, kako bo stavba videti, ko bo zgrajena. Orodju BIM, ki ga arhitekti in projektanti običajno uporabljajo za projektiranje novogradenj, so z leti dodajali nove informacije, pomembne za stavbo. Tako so proizvajalci ustvarjali svoje BIM-knjižnice, ki so snovalcem objektov omogočale izbiro njihovih materialov ali elementov, vključujoč tudi podatke o garancijah, navodilih za vzdrževanje ali servisiranje. Zahvaljujoč tehnologiji BIM so v svetu zdaj projekti izvedeni v predvidenih rokih, vrednost gradnje pa se od predvidene le malenkostno razlikuje. Znale so namreč vse količine in materiali, manj je napak v projektni dokumentaciji, manj je tudi dodatnega dela na gradbiščih. Rajh je predstavil še druge prednosti, ki jih bo tehnologija BIM v prihodnje prinašala tudi upravnikom večjih stavb: od navigiranja v 3D-prostoru do takojšnjega dostopa do informacij, vizualizacije posameznega prostora ali elementa, takojšnjega vnosa informacij, hitrejšega sledenja spremembam, priprave poročil ...

Problematično drobljenje javnih površin

Iz nevladne organizacije Prostorož se je srečanja GBC Slovenija udeležila arhitektka **Alenka Korenjak** s temo kako oblikovati mesta po meri prebivalcev, saj je javni prostor temeljni dejavnik pri gradnji stanovanj: "V Ljubljani v soseskah živita kar dve tretjini prebivalcev. Tako kot v prestolnici tudi v drugih mestih že zaznavamo drobljenje javnih površin. Med stanovalci vlada veliko nepoznavanje te tematike, prebivalci v večini primerov ne poznajo pristojnosti, odgovornosti in dolžnosti v zvezi z javno dostopnimi površinami v njihovi lasti. Država in mesta se počasi odmikajo od teh površin, tako da po-

staja odvisno od stanovalcev samih, kako bodo javne površine ohranili," opozarja Korenjakova. Meni, da imajo prav upravniki večstanovanjskih stavb v teh procesih izjemno pomembno vlogo.

Upravniki imajo težave pri izpolnjevanju zahtev Eko sklada: vsaj polovica vlog za pridobitev subvencij ni popolna

Bo treba porušiti 5 stolpnic v Ljubljani?

Arhitekt Tomaž Krištof je na srečanju s projektanti in upravniki večstanovanjskih stavb pozornost posvetil potresni ogroženosti večstanovanjskih objektov, med katerimi je tudi 15 ljubljanskih stolpnic, ki so jih zgradili v začetku šestdesetih let, v času, ko predpisi o potresno odporni gradnji še niso bili aktualni. Ti objekti na lestvici danes dosegajo le od 2 do 10 odstotkov zahtevane požarne varnosti. Pet teh stolpnic bi morali po mnenju strokovnjakov porušiti in zgraditi povsem na novo, pri nekaterih pa je mogoče protipotresno varnost doseči z notranjo ali zunanjo utrditvijo.

Prenova zgradbe Slovenijales

Prenovo fasadnega ovoja na poslovni zgradbi Slovenijales v Ljubljani, ki je potekala od novembra 2018 do aprila 2019, je predstavil Peter Bandelj iz podjetja Alu König Stahl. Ob upoštevanju želja investitorja, ki je želel ohraniti obstoječi videz objekta in tudi čim več obstoječih materialov, so zagotovili še boljšo zrakotesnost in vodotesnost, kot jo zahteva Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah. Pred prenovo fasade, katere površina meri kar 12.000 m², so pridobili tudi originalne načrte objekta iz leta 1980 in ob sanaciji ugotovili, da je bil objekt stoodstotno izdelan po načrtih. V času sanacije je bil objekt polno operativen, prav tako je ohranil svojo prvotno arhitekturo.

Srečanja se je udeležilo več kot 90 projektantov in upravnikov večstanovanjskih stavb iz vse Slovenije.
Foto: GBC Slovenija

Močen padec gospodarskega razpoloženja

Vpliv koronavirusa se je odrazil tudi na razpoloženju gospodarstva in prebivalstva. Močno so se znižali kazalniki zaupanja v vseh gospodarskih panogah in med potrošniki, tako na letni kot mesečni ravni.

24.4.2020 | končni podatki

DELI OBJAVO: _

Barbara Čertanec, Branka Savičič Krstevski

[Povrnite se na podatke](#)

Gospodarsko razpoloženje na mesečni ravni občutno nižje

Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila v aprilu 2020 (-39,5 odstotne točke) za 35,8 odstotne točke nižja kot v marcu 2020 (-3,7 odstotne točke). Vrednost kazalnika gospodarska klima je dosegla najnižjo vrednost v celotnem opazovanem obdobju. Kazalnik je padel na 39,6 odstotne točke pod dolgoletno povprečje.

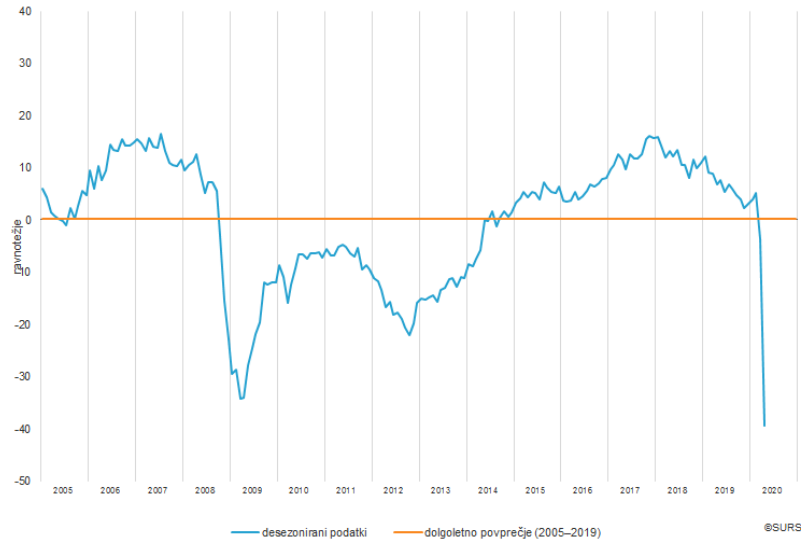
Na znižanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali vsi kazalniki; kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih (za 13,8 odstotne točke), kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih (za 12,4 odstotne točke), kazalnik zaupanja med potrošniki (za 6,1 odstotne točke), kazalnik zaupanja v trgovini na drobno (za 1,8 odstotne točke) in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** (za 1,6 odstotne točke).

Gospodarsko razpoloženje na letni ravni tudi občutno nižje

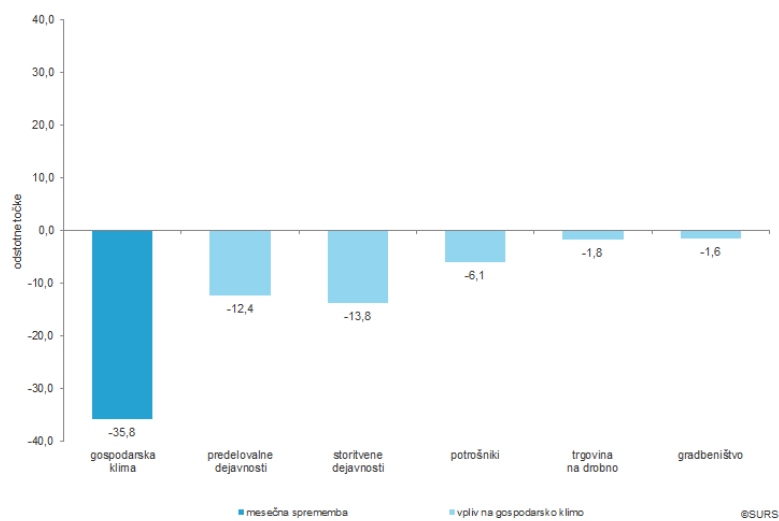
Glede na april 2019 je bil kazalnik gospodarske klime v aprilu 2020 za 46,2 odstotne točke nižji.

Na znižanje vrednosti tega kazalnika na letni ravni so prav tako vplivali vsi kazalniki zaupanja; v storitvenih dejavnostih (za 18,3 odstotne točke), v predelovalnih dejavnostih (za 15,6 odstotne točke), kazalnik zaupanja med potrošniki (za 8,2 odstotne točke), kazalnik zaupanja v trgovini na drobno (za 2,1 odstotne točke) in v **gradbeništvu** (za 1,9 odstotne točke).

Kazalnik gospodarske klime, Slovenija, januar 2005–april 2020

Vpliv posameznih kazalnikov zaupanja na mesečno spremembo gospodarske klime, Slovenija, april 2020

Vir: SURS

METODOLOŠKO OPOZORILO

Zaradi ukrepov, ki veljajo na območju Republike Slovenije za omejitev epidemije koronavirusa (COVID-19), se SURS sooča s težavami pri zbiranju, preverjanju in obdelavi podatkov. SURS je sicer tudi v teh razmerah zavezan k pravočasnemu objavljanju podatkov.

Obiščite tudi našo podatkovno bazo SiStat.

Občutno poslabšanje kazalnikov zaupanja v vseh gospodarskih panogah

Večina kazalnikov dosegla nove najnižje vrednosti, razen kazalnika zaupanja v **gradbeništvu**.

24.4.2020 | končni podatki

DELI OBJAVO..

Barbara Čertanec, Branka Savičič Krstevski

[Povpraševanje po podatkih](#)

Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila aprila 2020 za 31 odstotnih točk nižja kot marca 2020. Glede na april 2019 je bila nižja za 39 odstotnih točk, prav tako za 39 odstotnih točk je bila nižja od dolgoletnega povprečja.

Najbolj je na znižanje kazalnika zaupanja vplivalo znižanje kazalnika skupna naročila (za 57 odstotnih točk). Izraziteje se je znižal tudi kazalnik pričakovana proizvodnja (za 38 odstotnih točk), kazalnik zaloge končnih izdelkov pa se je izboljšal (za 3 odstotne točke).

Negotove gospodarske razmere največji omejitveni dejavnik

Izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti podjetij je bila v aprilu 2020 71,1-odstotna ali za 11,9 odstotne točke nižja kot v januarju 2020. Večina četrtnih kazalnikov se je poslabšala, zlasti kazalnik obseg novih naročil (za 46 odstotnih točk). Poslabšale so se ocene konkurenčnega položaja na trgih držav EU (za 10 odstotnih točk) ter na domačem trgu in na trgih zunaj EU (po 8 odstotnih točk). Predelovalna podjetja so bolj optimistično ocenila le ustreznost proizvodnih zmogljivosti glede na pričakovano povpraševanje v naslednjih 12 mesecih (za 15 odstotnih točk). Največji delež podjetij je kot omejitveni dejavnik proizvodnje navedlo negotove gospodarske razmere (49 %) ter druge dejavnike, kjer so navajali predvsem koronavirus in omejitve, povezane s tem. 9 % podjetij je poslovalo brez omejitev.

Investicije v predelovalnih dejavnostih nižje

Aprila 2020 je vlagalo 90 % podjetij, kar je za 5 odstotnih točk manj kot novembra 2019. Podjetja ocenjujejo, da bodo investicijska vlaganja letos glede na leto 2019 v povprečju nižja za 11 %. Kazalnik sedanje poslovno stanje se je na polletni ravni poslabšal za 40 odstotnih točk, kazalnik pričakovano poslovno stanje pa za 32 odstotnih točk.

Kazalnik zaupanja v trgovini na drobno najnižji doslej

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno je bila aprila 2020 za 37 odstotnih točk nižja kot marca 2020 in za 42 odstotnih točk nižja kot aprila 2019, za toliko pa tudi nižja od dolgoletnega povprečja. Kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja, to je od januarja 1999.

Kazalniki pričakovanj in stanj so se poslabšali. Najbolj izrazito se je poslabšal kazalnik pričakovana prodaja (za 77 odstotnih točk), ki pa je tudi močno vplival na poslabšanje kazalnika zaupanja. Tudi ta kazalnik je dosegel najnižjo vrednost v celotnem obdobju opazovanja.

Največ podjetij v trgovini na drobno je kot glavni omejitveni dejavnik v svoji dejavnosti navedlo konkurenco v sektorju (36 % podjetij), sledili so nizko povpraševanje (32 % podjetij) in visoki stroški dela (te je navedlo 25 % podjetij). Le še 7 % podjetij v trgovini na drobno se pri svoji dejavnosti ni srečevalo z omejitvami. Med drugimi dejavniki jih je večina (57 % podjetij) navajalo tudi težave zaradi koronavirusa.

Izrazit padec kazalnika zaupanja v gradbeništvu

Vrednost kazalnika zaupanja v **gradbeništvu** je bila aprila 2020 za 32 odstotnih točk nižja kot marca 2020 in za 39 odstotnih točk nižja kot aprila 2019, hkrati pa za 14 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja.

Večina kazalnikov stanj in pričakovanj se je na mesečni ravni poslabšala, izraziteje so se poslabšali kazalniki poslovno stanje (za 68 odstotnih točk), obseg gradbenih del (za 60 odstotnih točk) in pričakovana naročila (za 56 odstotnih točk).

Poleg omejitev zaradi koronavirusa so najpogosteje navedeni omejitveni dejavnik pri poslovanju gradbenih podjetij še nezadostno povpraševanje (navedlo jih je 23 % podjetij). Sledila sta jim visoki stroški dela in velika konkurenca v dejavnosti (vsakega je navedlo po 22 % podjetij). 9 % gradbenih podjetij ni omenjalo omejitev.

Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih najnižji doslej

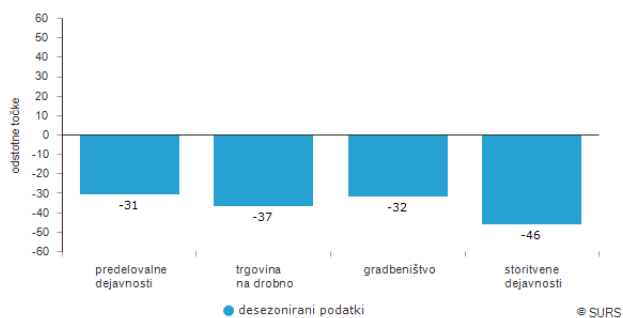
Vrednost kazalnika zaupanja v storitvenih dejavnostih je bila v aprilu 2020 za 46 odstotnih točk nižja kot v marcu 2020, hkrati pa za 61 odstotnih točk nižja kot v aprilu 2019 ter za 50 odstotnih točke nižja od dolgoletnega povprečja.

Kazalniki pričakovanj in stanj so se občutno poslabšali. Kazalniki pričakovane prodajne cene, pričakovano zaposlovanje in pričakovano povpraševanje so dosegli najnižje vrednosti v celotnem opazovanem obdobju, to je od aprila 2002.

V storitvenih dejavnostih je njihovo dejavnost oteževalo nezadostno povpraševanje (ta omejitveni dejavnik je navedlo 37 % podjetij); druga najpogostejša omejitev so bile finančne ovire (11 % podjetij). Le 19 % storitvenih podjetij se pri svoji dejavnosti ni srečevalo z omejitvami. Podjetij, ki so navedla druge dejavnike, je bilo 54 %, večina je poročala, da jih omejuje koronavirus in ukrepi države. Kazalnik izkoriščenost zmogljivosti je padel za 3 odstotne točke (z 91 % na 88 %).

Mesečne spremembe vrednosti kazalnikov zaupanja, Slovenija, april 2020

Vir: SURS

© SURS

METODOLOŠKO OPOZORILO

Zaradi ukrepov, ki veljajo na območju Republike Slovenije za omejitve epidemije koronavirusa (COVID-19), se SURS sooča s težavami pri zbiranju, preverjanju in obdelavi podatkov. SURS je sicer tudi v teh razmerah zavezan k pravočasnemu objavljanju podatkov.

Podatki temeljijo na vprašalniku za raziskovanje Poslovne tendence, na katerega je med 1. in 17. aprilom 2020 poročalo 2.030 podjetij. Glede na april 2019 je to 350 oz. okrog 15 % podjetij manj.

Obiščite tudi našo podatkovno bazo SiStat.

[SiStat](#)[Metodološka pojasnila](#)[Poročila o kakovosti](#)

Okoljevarstveniki kritični do določil novele protikoronskega zakona na področju **gradbeništva**

23.04.2020 20:30

Ljubljana, 23. aprila (STA) - Vlada je s predlogom novele protikoronskega zakona po mnenju več okoljevarstvenih organizacij na široko odprla vrata investitorjem, katerih gradbeni projekti ogrožajo okolje in naravo. Opozarjajo, da se bodo v naslednjih dveh letih projekti lahko izvajali brez ustreznega nadzora javnosti nad zakonitostjo in okoljevarstveno ustreznostjo projektov.

Kot je v skupnem sporočilu za javnosti izpostavilo več kot 40 nevladnih organizacij, vlada s predlagano novelo mega protikoronskega zakona nevladnim organizacijam v javnem interesu na področju varstva okolja določa skoraj nemogoče pogoje za sodelovanje v postopkih pridobivanja gradbenega dovoljenja, v katerih se presojajo tudi vplivi na okolje.

Kritični so tudi v stranki Levica, kjer so napovedali, da bodo v postopku obravnave v DZ predlagali črtanje spornega člena. Vlada Janeza Janše je našla čas, da med "nujne protikoronske ukrepe" uvrsti izrivanje okoljevarstvenikov iz postopkov pridobivanja gradbenih dovoljenj, so zapisali in dodali: "S tem na široko odpira vrata okoljsko spornim projektom."

V nevladnih organizacijah opažajo, da se je vlada njihove izločitve iz postopkov pridobivanja gradbenih dovoljenj lotila domiselno. "Ne odvzema sicer same pravice sodelovanja v postopkih, določa pa tako visok prag pogojev, da jih skoraj nobena organizacija ne bo mogla doseči - še posebej, ker bi jih morala izpolnjevati za dve leti nazaj," so kritični.

Predvideni dodatni pogoji za društva namreč so, da morajo imeti 50 aktivnih članov, kar se izkazuje z redno plačano članarino in udeležbo na zborih članov. Za zavode velja, da morajo imeti zaposlene tri osebe za poln delovni čas in s strokovno izobrazbo sedme stopnje s področja delovanja nevladnih organizacij, za ustanove pa, da ima ves čas najmanj 10.000 evrov premoženja.

"Kaj to pomeni za okolje in naravo? V naslednjih dveh letih se bodo vsi gradbeni projekti lahko izvajali brez ustreznega nadzora javnosti nad zakonitostjo in okoljevarstveno ustreznostjo projektov," svarijo v organizacijah. Taka ureditev je po njihovih navedbah v nasprotju z Aarhuško konvencijo, s slovensko ustavo, ki določa neposredno uporabo ratificiranih konvencij, in z direktivami EU o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje.

"Ne sprenevedajmo se: onemogočiti izvajati neko pravico s pogoji, ki jih ni mogoče izpolniti,

pomeni, da te pravice praktično ni več," so v sporočilu zapisale še organizacije, med katerimi so društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo Eko krog, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - Pic, Ekologi brez meja, Umanotera, Focus, Inštitut za politike prostora, Greenpeace Slovenija, Amnesty International Slovenija, Slovenska filantropija in Ekvilib Inštitut.

Aprila rekorden padec vrednosti gospodarske klime

24.04.2020 10:59

Ljubljana, 24. aprila (STA) - Vrednost kazalnika gospodarske klime je bila aprila za 35,8 odstotne točke nižja kot marca in se ustavila pri -39,5 odstotne točke. "To je z naskokom največji mesečni padec vrednosti in hkrati najnižja vrednost, odkar izvajamo to raziskovanje," so zapisali v statističnem uradu.

Na znižanje kazalnika gospodarske klime na mesečni ravni so vplivali vsi kazalniki. Kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih je padel za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil kazalnik nižji za 46,2 odstotne točke. Na padec so vplivali vsi kazalniki, v storitvenih dejavnostih za 18,3 odstotne točke, v predelovalnih dejavnostih za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in v **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

K poslabšanju gospodarskega razpoloženja so prispevale vse spremljane gospodarske dejavnosti in tudi potrošniki. Večina kazalnikov je dosegla nove najnižje vrednosti, odkar urad spremlja podatke. Podatke je ta torika med podjetji zbiral med 1. in 17. aprilom, med potrošniki pa med 1. in 15. aprilom.

Podjetja v predelovalnih dejavnostih ocenjujejo, da je raven njihovih skupin naročil bistveno nižja kot normalno. Največji delež podjetij je kot omejitveni dejavnik proizvodnje navedlo negotove gospodarske razmere ter druge dejavnike, kjer so navajali predvsem koronavirus in omejitve, povezane z njim.

V trgovini na drobno so se najbolj poslabšala pričakovanja glede prodaje. Skoraj tretjina podjetij je kot glavni omejitveni dejavnik navedla nizko povpraševanje. Sedem odstotkov podjetij v trgovini na drobno se pri svoji dejavnosti ni srečevalo z omejitvami.

Le v **gradbeništvu** kazalnik zaupanja ni dosegel najnižje ravni do sedaj. Kljub temu se je tudi v tej dejavnosti izrazito poslabšalo razpoloženje glede poslovnega stanja, obsega gradbenih del in pričakovanih naročil. Nezadostno povpraševanje je kot glavni omejitveni dejavnik navedlo 23 odstotkov podjetij, devet odstotkov gradbenih podjetij ni omenjalo omejitvev.

V storitvenih dejavnostih je bil padec razpoloženja na mesečni ravni najbolj izrazit. Tudi tukaj podjetja v veliki meri pričakujejo zmanjšanje povpraševanja. Nezadostno povpraševanje je oteževalo delovanje 37 odstotkom podjetij. Podjetij, ki so navedla druge omejitvene dejavnike, je bilo nekaj več kot polovica. večina je poročala, da jih omejuje koronavirus in ukrepi države.

Zastoj v evropskem **gradbeništvu**

24.04.2020 | 10:43

*Po najnovjšem poročilu analitikov za gradbeni sektor iz GlobalData, naj bi rast **gradbeništvu** za leta 2020 v Evropi upadla na -1,4 %. Poročilo sledi odločitvam številnih vodilnih evropskih industrijskih držav, ki naj bi podaljšale zaporne ukrepe za spopadanje s širjenjem Covid-19.*

Najbolj bo pandemija prizadela Zahodno Evropo, pri čemer GlobalData opozarja, da bodo stvari skoraj zagotovo slabše, če

se bodo ukrepi za zadrževanje še dodatno podaljšali. Razmere v Vzhodni Evropi so trenutno manj zaostrene, čeprav se v nekaterih državah v regiji trdi, da jih virus sploh še ni zajel. Italija in Španija, ki sta med seboj utrpeli skoraj 50.000 smrti, se zdaj pripravljata na sprostitev nekaterih svojih ukrepov.

V Španiji, kjer je več potrjenih primerov kot v drugih evropskih državah, naj bi se nekatera gradbena dela nadaljevala.

V Turčiji, drugi državi, ki jo je virus močno prizadel, pritisk na gradbeni sektor (vreden približno 10 % njenega BDP) ne bi mogel priti v bolj neprimernem času za že tako težko gospodarstvo. Kanclerka Angela Merkel je v Nemčiji z več kot 150.000 potrjenimi primeri virusa vztraja, da se gradnja nadaljuje, in jo označila za »bistveni steber domačega gospodarstva, ki ga je treba vzdrževati«. Z napovedjo, da se bo nemško gospodarstvo letos zmanjšalo za 4,5 %, si bo država prizadevala graditi, da bo leta 2021 olajšala izpad iz recesije.

Ostalo

V Pomurju večja brezposelnost, a tudi že nove zaposlitve

24.04.2020 Uredništvo 0 komentarjev

Marca so v Pomurju ob epidemiji covid-19 zabeležili 472 prijav novih brezposelnih, kar je 60 odstotkov več, kot je bilo prijav marca lani. Samo od 1. do 20. aprila so po nepopolnih podatkih zavoda za zaposlovanje v evidenco prijavili 781 oseb. Ob tem pa je spodbudno, da so se nekateri zaradi zaposlitev iz evidence že odjavili.

Posledica poslabšanja gospodarskih razmer v letošnjem marcu je tudi porast števila brezposelnih v primerjavi z lanskim marcem. Največ brezposelnih je zabeleženih v gostinstvu, **gradbeništvu** in storitvenih dejavnostih. "Podatki za april sočasni, saj za veliko število oseb, ki so že oddale prijave za vpis elektronsko

*ali po pošti, potekajo postopki preverjanja pogojev za vodenje v evidenci in niso zajeti v tej številki,” je za STA pojasnila vodja območne službe Murska Sobota zavoda za zaposlovanje **Stanislava Perčič**.*

Mala in srednje velika podjetja so tista, ki so na Zavod RS za zaposlovanje poslala največ ljudi, enako velja za samostojne podjetnike, vsi pa trpijo zaradi posledic ukrepov ob epidemiji covid-19. **Perčičeva** pravi, da težko izpostavi posamezne dejavnosti, saj odpuščajo povsod, največ delavcev pa ostaja brez zaposlitve v gostinstvu, **gradbeništvu** in storitvenih dejavnostih. Velik del priliva v Pomurju so predstavljali tudi delavci migranti. Tisti, ki so se po zimskih mesecih odjavili, ker so se zaposlili v Avstriji, so se zadnji mesec množično vračali oz. dobivali sporazumne odpovedi delovnega razmerja, so še zapisali na STA.

V Pomurju je bilo konec marca zabeleženih 6078 brezposelnih, kar predstavlja 7,8 odstotka vseh brezposelnih v Sloveniji. V primerjavi s koncem marca lani je bilo prijavljenih brezposelnih več za 0,8 odstotka. Navkljub vsem podatkom, je konec marca v Pomurju kljub temu bilo manj brezposelnih kot konec februarja, in to na račun odliva v začetku marca oz. pred epidemijo. V aprilu večje brezposelnosti kot marca ni za pričakovati.

Tako rekoč regres: SOS za slovenski turizem in gostinstvo

F 24.4.2020 / 06:10

Komentiraj

Ogroženih 32.000 delovnih mest, 4% BDP. Z »bonom« za 400€ dodatka za dopust za vsakega prebivalca se lahko temu izognemo.

Jože P. Damijan

Ključna pomanjkljivost obeh vladnih protikoronskih zakonov [PKP1 in PKP2, op. ur.] je, da se ne dotika reševanja problema izpada prihodkov gospodarskih subjektov, ki so morali zapreti poslovanje zaradi vladnih ukrepov. Gre predvsem za dejavnosti gostinstva, turizma, trgovine (razen živilske), servisnih storitev, dela **gradbeništva** in montaže ter dela dejavnosti prevoza potnikov.

V teh dejavnostih bo prišlo do izpada prihodkov najmanj za obdobje šestih tednov (12,5% letnega prihodka), pri dejavnosti gostinstva in turizma pa do izpada prihodkov najmanj za deset tednov (20,8% letnega prihodka) in do poznejšega počasnega in negotovega okrevanja. Zaradi tega utegne skupni izpad narasti na raven med 30% in 50% letnih prihodkov. Prizadeta bodo sicer tudi nekatera večja turistična podjetja, toda glavnina bremena krize bo padla na mikro, majhna in srednja podjetja, ki so najbolj ranljiva.

Smiseln ukrep

Za reševanje težav podjetij, ki bodo trajneje prizadeta zaradi vladnih ukrepov — predvsem v gostinstvu in turizmu —, je treba pripraviti poseben program ukrepov za spodbujanje zagona in nujno razmisliti o trajnejši shemi spodbujanja povpraševanja v obdobju od maja do konca leta.

Potencialno najbolj smiseln ukrep bi bil neposredni dodatek države k regresu zaposlenih in upokojujencev — tako imenovani dodatek za dopust. Ta dodatek bi bil namenski, njegov izkoristek pa časovno omejen. Vsi zaposleni in upokojujenci

— lahko pa tudi otroci, dijaki in študenti — bi lahko dobili skupen dodatek v višini 400€, ki bi jih bilo mogoče porabiti samo za nakupe v gostinskih in turističnih obratih do konca leta 2020.

Najbolj smiseln ukrep bi bil dodatek države k regresu zaposlenih in upokoјencev. Ta dodatek bi bil namenski, njegov izkoristek pa časovno omejen. Zaposleni in upokoјenci — lahko pa tudi otroci, dijaki in študenti — bi lahko dobili skupen dodatek v višini 400€, ki bi jih bilo mogoče porabiti samo za nakupe v gostinskih in turističnih obratih do konca leta 2020.

Tehnično gledano bi to bilo izvedljivo s klasičnimi boni na prinosnika, s plačilnimi karticami s 400€ limita za vsakega državlјana ali z odprtjem računa za vsakega državlјana, na katerega bi FURS nakazal 400€. Pri tem bi zadnji dve možnosti seveda morali biti povezani s fiskalno blagajno.

Delovna mesta in BDP

Pri 400€ na prebivalca bi izplačilo dodatka za dopust pomenilo izdatek v višini 800 milijonov evrov. Ta vsota bi bila efektivno porabljena v Sloveniji in bi prispevala k ublažitvi upada slovenskega BDP v letu 2020. Štiričlanska družina bi bila torej deležna 1.600€ dodatka za dopust. Ker bi družine ob tem seveda trošile še svoj denar, bi bil učinek na BDP še toliko večji.

Pri tem je treba omeniti, da gostinstvo in turizem močno prispevata k slovenskemu BDP. Kot je pisal prejšnji teden Bine Kordež, sta imeli gostinska in turistična panoga z 32.000 zaposlenimi pri podjetjih in samostojnih podjetnikih v prejšnjem letu skupaj okrog 2 milijardi evrov prihodkov in ustvarili dobrih 800 milijonov evrov dodane vrednosti. Njen delež v BDP Slovenije je znašal 2,5%.

Če k temu prištejemo posredne učinke na druge panoge, ki dobavljajo izdelke in storitve gostinstvu in turizmu, se delež panoge gostinstva in turizma poveča na okrog 6% v gospodarstvu oz. na 4% v celotnem BDP. Nastanitvena dejavnost k temu prispeva približno 40%, večji delež pa strežba hrane in pijač. To so za gospodarstvo zelo pomembni učinki.

S tega stališča je treba razumeti, zakaj tudi sosednje države razmišljajo, kako spodbuditi porabo domačih gostov po krizi s podobnimi »boni« in hkrati tudi tujim turistom omogočiti varen prihod.

Kot rečeno: brez učinkovite revitalizacije gostinstva in turizma od konca maja je ogroženih 32.000 delovnih mest in 4% slovenskega BDP. Precejšen del tega transferja prebivalcem bi se s plačili davkov povrnil nazaj v proračun. Obenem pa bi podjetja ob tem lahko sama plačevala neto plače in socialne prispevke za zaposlene. Če vlada ne bo pomagala tej dejavnosti, bo seveda dobila na grbo plačevanje nadomestil za brezposelnost in prispevkov za socialno varstvo, kar bi močno obremenilo proračun.

7 milijard? Samo promocija!

Treba je tudi povedati, da bi bil dodatek za dopust za okrevanje domače gostinske in turistične dejavnosti — ob kompenzaciji nadomestila za plače, temeljnem dohodku za samozaposlene, solidarnostnih dodatkih in oprostitvah plačila določenih prispevkov za socialna zavarovanja — dejansko edina učinkovita ublažitev padca BDP in spodbuda za njegovo rast.

Vlada sicer promovira, da sta oba njena paketa pomoči vredna 7 milijard evrov. V resnici pa ukrepi iz PKP1 znašajo samo okrog 1,7 milijarde evrov javnih izdatkov, pri poroštvenem zakonu pa (v idealnem primeru) sploh ne gre za dodatne izdatke v smislu učinkovite pomoči države. Od skupaj 7 milijard evrov pomoči, kot jih napoveduje vlada, država tako dejansko namenja le 1,7 milijarde evrov oz. 3,6% BDP za protikrizno pomoč gospodarstvu in prebivalstvu. Z navedenim dodatkom za dopust bi se učinkovita protikrizna pomoč povečala na 2,5 milijard oz. 5,3% BDP.

Opomba: Tekst je bil objavljen v četrtek, 23. aprila 2020, na avtorjevi spletni strani **Damijan blog** pod naslovom *Kako reševati gostinstvo in turizem: z*

dodatkom za dopust?. Tekst na Fokuspokusu je editiran. Objavljeno v dogovoru z avtorjem.

»400€ na prebivalca bi pomenilo izdatek v višini 800 milijonov evrov. Ta vsota bi bila porabljena v Sloveniji in bi prispevala k ublažitvi upada slovenskega BDP v letu 2020.« —
[Fotografija: Marko Crnkovič]

Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec

Vrednost kazalnika klime ja padla kar za 35 odstotkov

I. K. | 24. april 2020 ob 11:55
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

Vsi gospodarski kazalniki se obračajo navzdol. Foto: Pixabay

Po podatkih Statističnega urada RS je gospodarska klima v aprilu doživela z naskokom največji padec, odkar izvajajo to raziskovanje.

Aprila so skokovito padli vsi kazalniki, ki sestavljajo kompozitni kazalnik stanja gospodarske klime. Zaupanje v storitvenih dejavnostih je padlo za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2-odstotni. Tudi na letni ravni so padec zaznali prav vsi kazalniki, storitvena dejavnost za 18,3 odstotne točke, predelovalna dejavnost za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

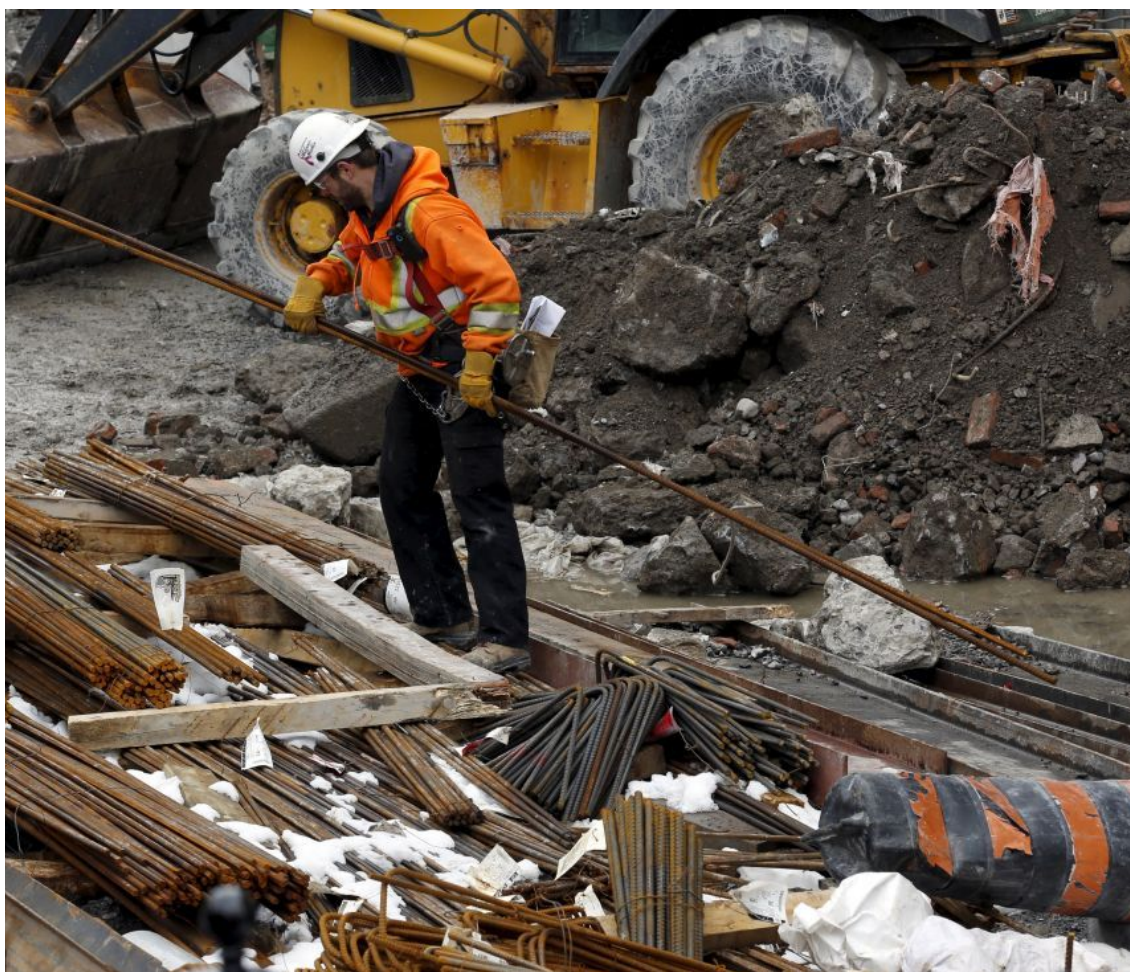
Najnižja zgodovinska raven kazalnikov

Poleg rekordnih padcev so skoraj vsi kazalniki tudi na najnižji ravni, odkar urad izvaja omenjeno raziskavo. Podatke so zbirali v začetku meseca, prav vsi anketiranci pa so zaznali znatno poslabšanje gospodarskega okolja zaradi izbruha pandemije.

V predelovalni industriji je največ zaskrbljenosti sprožila znatno manjša raven skupnih naročil. Med glavnimi razlogi za slabšo gospodarsko klimo so poleg omenjene pandemije navedli še gospodarske razmere v tujini. V trgovini na drobno je na negativno vrednost kazalnika vplivala predvsem znatno nižja poraba potrošnikov in omejitve prometa trgovin. Le sedem odstotkov podjetij ni zaznalo znatnega zmanjšanja prometa.

Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** edini ni dosegel najnižje ravni do zdaj, ki jo je dosegel v letih po gospodarski krizi leta 2008. Kljub temu je tudi v tej panogi med podjetji zavladala črnogledost. Podjetja so kot razlog za takšno razpoloženje navedla predvsem omejevanje naročil in nejasno prihodnje gospodarsko stanje.

Največji padec so zaznala podjetja v storitveni dejavnosti, ki so jih ukrepi za zajezitev virusa najbolj prizadeli. 37 odstotkov vprašanih podjetij je oteževalo delovanje nezadostno povpraševanje, več kot polovica pa jih je, kot razlog za poslovne težave navedlo pandemijo in ukrepe države.

enje ni doseglo rekordno nizkih vrednosti, a je padec zaupanja kljub temu rekorden. Foto: Reuters

Gospodarska klima je aprila doživela rekorden padec

Vrednost kazalnika klime ja padla kar za 35 odstotkov

I. K. | 24. april 2020 ob 11:55
Ljubljana - MMC RTV SLO, STA

Vsi gospodarski kazalniki se obračajo navzdol. Foto: Pixabay

Po podatkih Statističnega urada RS je gospodarska klima v aprilu doživela z naskokom največji padec, odkar izvajajo to raziskovanje.

Aprila so skokovito padli vsi kazalniki, ki sestavljajo kompozitni kazalnik stanja gospodarske klime. Zaupanje v storitvenih dejavnostih je padlo za 13,8 odstotne točke, kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih za 12,4 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 6,1 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 1,8 odstotne točke in kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** za 1,6 odstotne točke.

V letni primerjavi je bil padec kazalnika še hujši in sicer kar 46,2-odstotni. Tudi na letni ravni so padec zaznali prav vsi kazalniki, storitvena dejavnost za 18,3 odstotne točke, predelovalna dejavnost za 15,6 odstotne točke, kazalnik zaupanja med potrošniki za 8,2 odstotne točke, kazalnik zaupanja v trgovini na drobno za 2,1 odstotne točke in **gradbeništvu** za 1,9 odstotne točke.

Najnižja zgodovinska raven kazalnikov

Poleg rekordnih padcev so skoraj vsi kazalniki tudi na najnižji ravni, odkar urad izvaja omenjeno raziskavo. Podatke so zbirali v začetku meseca, prav vsi anketiranci pa so zaznali znatno poslabšanje gospodarskega okolja zaradi izbruha pandemije.

V predelovalni industriji je največ zaskrbljenosti sprožila znatno manjša raven skupnih naročil. Med glavnimi razlogi za slabšo gospodarsko klimo so poleg omenjene pandemije navedli še gospodarske razmere v tujini. V trgovini na drobno je na negativno vrednost kazalnika vplivala predvsem znatno nižja poraba potrošnikov in omejitve prometa trgovin. Le sedem odstotkov podjetij ni zaznalo znatnega zmanjšanja prometa.

Kazalnik zaupanja v **gradbeništvu** edini ni dosegel najnižje ravni do zdaj, ki jo je dosegel v letih po gospodarski krizi leta 2008. Kljub temu je tudi v tej panogi med podjetji zavlada črnogledost. Podjetja so kot razlog za takšno razpoloženje navedla predvsem omejevanje naročil in nejasno prihodnje gospodarsko stanje.

Največji padec so zaznala podjetja v storitveni dejavnosti, ki so jih ukrepi za zajezitev virusa najbolj prizadeli. 37 odstotkov vprašanih podjetij je oteževalo delovanje nezadostno povpraševanje, več kot polovica pa jih je, kot razlog za poslovne težave navedlo pandemijo in ukrepe države.

enje ni doseglo rekordno nizkih vrednosti, a je padec zaupanja kljub temu rekorden. Foto: Reuters

"Sta skrb za čist zrak in zaščita kmetijskih površin ovira za zajezitev posledic epidemije?"

RTV Slovenija

ČETRTEK, 23. APRIL 2020 OB 18:48

Je spreminjanje **gradbene zakonodaje** res nujno za zajezitev posledic epidemije? Zakaj se vlada boji okoljevarstvene presoje? Se sprašujejo nevladne organizacije, ki bi glede na predlog drugega svežnja ukrepov ostale povsem brez moči.

Pregled - novi koronavirus, 23. april

23.04.2020 22:30

Ljubljana, 23. aprila (STA) - Pregled dogodkov, povezanih z novim koronavirusom v Sloveniji in svetu, v četrtek, 23. aprila.

SLOVENIJA

LJUBLJANA - Očitki o nepravilnostih in napakah pri dobavah zaščitne opreme dobivajo večje politične razsežnosti. Prvak LMŠ Marjan Šarec je napovedal vložitev interpelacije gospodarskega ministra Zdravka Počivalška, ki jo je za zdaj podprla le še Levica. Podrobnosti niso znane, a očitno bo interpelacija povezana z nakupom zaščitne opreme v epidemiji. Počivalšek je navedel, da bo to priložnost za celovito obravnavo epidemije in predložitev dokazov. Ocenil je tudi, da se je zgodba, ki je po njegovih besedah dobila v zadnjih tednih neslutene medijske razsežnosti, spremenila v "režiran in politično motiviran lov na še eno glavo". V SD po besedah predsednika Dejana Židana sodelujejo pri pripravi preiskovalne komisije na to temo, ki jo je prav tako napovedala LMŠ, in če bo treba, bodo sodelovali tudi pri interpelacijah. A v tem trenutku, dokler nimajo dodatnih informacij in besedila interpelacije, vidijo odgovornost na vladi kot celoti. Za SAB je interpelacija v teh kriznih časih neodgovorna, bodo pa v stranki zadeve še preučili. Da je za interpelacijo prezgodaj, saj podatki o nabavi opreme še niso jasni, meni tudi prvak SNS Zmago Jelinčič.

LJUBLJANA - V sredo je bilo ob 1268 testiranjih potrjenih 13 okužb z novim koronavirusom, novih smrtnih žrtev pa ni bilo, kažejo vladni podatki. Hospitaliziranih je bilo 80 oseb, od teh jih je 23 potrebovalo zdravljenje na intenzivni negi. Skupno so v Sloveniji do zdaj našteali 1366 potrjenih okužb, umrlo pa je 79 bolnikov s covidom-19. Število bolnikov s covidom-19, ki se zdravijo v slovenskih bolnišnicah, se je v sredo znižalo že sedmi dan zapored. Že devet dni upada tudi število bolnikov na intenzivnih oddelkih, ki se sicer znižuje počasneje. Medtem so v vseslovenski nacionalni raziskavi o razširjenosti novega koronavirusa do zdaj odvzeli 613 vzorcev. Od 3000 povabljenih je vabilo do zdaj sprejelo 1231 oseb.

LJUTOMER - Minister za zdravje Tomaž Gantar je po pogovorih o rešitvi namestitve oskrbovancev doma starejših občanov Ljutomer sklenil, da ti ostanejo v Ljutomeru. Za njih bodo pod določenimi pogoji skrbeli predvsem zdravstveni delavci soboške bolnišnice. Gantar je povedal, da je to rešitev, ki so ji jo želeli tudi v primeru začasne nastanitve oskrbovancev na Ptuju, ki je dvignila prah v tem mestu. Nastanitev bi namreč trajala le toliko časa, dokler ne bi uredili ustreznih razmer v domu. "Če je to izvedljivo brez selitve, sem bolj zadovoljen jaz in tudi oskrbovanci," je dejal Gantar. Direktor doma Tomislav Nemeč, ki ga je Gantar v minulih dneh javno kritiziral, pa je obljubil, da bo odločanje prepustil stroki. Gantar je sicer po navedbah Dnevnika v domu odredil strokovni nadzor, minister za delo Janez Cigler Kralj pa je dejal, da

tam poteka tudi nadzor zdravstvenega inšpektorata. Cigler Kraj je sicer povedal, da skupaj z Gantarjem išče najboljše odgovore za reševanje žarišč okužb s covidom-19 v domovih za starejše. Kot je zatrdil na vladni novinarski konferenci, že potekajo videokonference z direktorji domov starostnikov.

LJUBLJANA - Ministri so na vladni novinarski konferenci nadaljevali s predstavitvami najnovejših vladnih ukrepov za naslovitev posledic epidemije novega koronavirusa. Minister za delo Janez Cigler Kraj je pojasnil, da bo predlagana novela prvega protikoronskega zakona poskrbela še za okoli 220.000 ljudi, potem ko je osnovni zakon za pomoč prizadetim v epidemiji novega koronavirusa zajel okoli milijon prebivalcev. Sodišča, kjer se je delo v času epidemije novega koronavirusa skoraj povsem ustavilo, bodo medtem kmalu spet začela vročati odločbe tudi v nenujnih zadevah. Ker pa v času epidemije roki ne tečejo, strankam, ki bodo prejele odločitev sodišča, ne bo treba storiti ničesar, je povedala ministrica za pravosodje Lilijana Kozlovič. Ko bo DZ sprejel predlagano novelo zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni covid-19, pa bodo med drugim znova možne ustne obravnave tudi v nenujnih zadevah. Ministrica za izobraževanje Simona Kustec je medtem spomnila, da vlada v okviru drugega protikoronskega paketa predlaga, da se enkratna pomoč v višini 150 evrov nameni tudi izrednim študentom.

LJUBLJANA - Predlagani popravki prvega protikoronskega zakona prinašajo pomembne sistemske spremembe tudi na področju **gradbene zakonodaje**. Te spremembe bodo po oceni ministra za okolje in prostor Andreja Vizjaka občutno pospešile gradbeno aktivnost. Med drugim spremembe prinašajo zahtevo po jasnejših in konkretnjših mnenjih mnenjedajalcev v postopkih, gradnjo bi bilo mogoče začeti že na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja, brez pravnomočnosti. Od nevladnih organizacij pa bi lahko v postopkih sodelovale le tiste z najmanj 50 člani. Vlada je med predlagane popravke prvega protikoronskega zakona vključila tudi vmesno rešitev za problem odpadne embalaže v Sloveniji, s katero bi reševali problematiko do uveljavitve novega sistema proizvajalčeve razširjene odgovornosti. S to rešitvijo, ki naj bi jo uzakonili do konca leta, bi zagotovili zakonsko podlago za to, da bi vso embalažo odpeljale pooblašene družbe, je dejal Vizjak. Pričakovano so kritični okoljevarstveniki. Vlada je s predlogi po mnenju več kot 40 okoljevarstvenih organizacij na široko odprla vrata investitorjem, katerih gradbeni projekti ogrožajo okolje in naravo. Okoljevarstveniki opozarjajo, da se bodo v naslednjih dveh letih projekti lahko izvajali brez ustreznega nadzora javnosti nad zakonitostjo in okoljevarstveno ustreznostjo projektov.

LJUBLJANA - Bankam in hranilnicam so pravne osebe in samostojni podjetniki do vključno 10. aprila oddali dobrih 5000 vlog za odobritev odloga plačevanja kredita zaradi posledic novega koronavirusa. Med fizičnimi osebami je bilo takšnih vlog nekaj manj kot 7000, so za STA povedali v Banki Slovenije. Bančni sistem je sicer po ocenah Banke Slovenije v dobrem kapitalskem in likvidnostnem položaju, kar je izjemnega pomena za njegovo odpornost na naraščajoča tveganja. Banka Slovenije bo lahko uresničevanje določenih tveganj kot posledico

vpliva novega koronavirusa ocenila kmalu, bolj znatne učinke na poslovanje bank pa pričakuje v naslednjih mesecih.

LJUBLJANA - Sindikati so načeloma zadovoljni s predlaganimi popravki prvega protikoronskega zakona, saj so zajeli številne njihove predloge. Večje pomisleke imajo le v zvezi z javnim sektorjem, kjer vlada vprašanja, kot je nagrajevanje, rešuje z enostransko uredbo. Prav tako se bojijo vala dopuščanj po 1. maju, je za STA dejala predsednica ZSSS Lidija Jerkič. Kar se tiče institucionaliziranega socialnega dialoga, pa pričakuje, da bo zaživel maja. Tretji paket ukrepov bi tako že moral obravnavati Ekonomsko-socialni svet, je menila.

LJUBLJANA - V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (OZS) ocenjujejo, da gredo predlogi vlade v drugem protikoronskem paketu, namenjenem predvsem zagotovitvi zadostne likvidnosti gospodarstva, v pravo smer, pogrešajo pa še nekaj ukrepov, med njimi oprostitve plačila najemnin ter možnost odloga obveznosti iz lizing pogodb. V Združenju bank Slovenije (ZBS) medtem podpirajo predlog za poroštvo države za zagotavljanje dodatne likvidnosti gospodarstvu, so pa nanj podali nekaj pripomb. Ocenjujejo, da je najvišji predlagani dovoljeni skupni znesek obveznosti posameznega kreditorejmalca postavljen prenizko in da predlagani način poplačila države ni sprejemljiv. ZBS tako npr. predlaga, da najvišji dovoljeni skupni znesek obveznosti posameznega kreditorejmalca, za izpolnitev katerih skladno z zakonom odgovarja država, znaša do 25 odstotkov prihodkov od prodaje v letu 2019, in ne 10 odstotkov, kot predlaga vlada.

SVET

BRUSELJ - Voditelji članic EU so se na videokonferenci poskušali poenotiti glede strategije za okrevanje evropskega gospodarstva v primežu novega koronavirusa, medtem ko se vrstijo opozorila, da pandemije še zdaleč ni konec. Preboja niso dosegli, so se pa dogovorili, da si bodo prizadevali za čimprejšnjo vzpostavitev posebnega sklada za okrevanje. Evropska komisija naj bi zdaj v maju pripravila konkretne predloge glede strategije za okrevanje po pandemiji. V Evropski centralni banki so sicer posvarili, da zna biti ukrepanje nezadostno in prepozno, saj bi BDP območja evra lahko po najbolj črnem scenariju padel tudi za 15 odstotkov.

ŽENEVA/BERLIN - Regionalni direktor Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) za Evropo Hans Kluge je evropske države posvaril, naj bodo previdne pri rahljanju ukrepov, ki so jih sprejele za zajezitev covid-19. Opozoril je, da so razmere še vedno burne in da bo tako še nekaj časa. Tudi nemška kanclerka Angela Merkel je povedala, da "smo šele na začetku pandemije". Poudarila je, da bo treba še dolgo živeti z omejitvami zaradi novega koronavirusa.

ZAGREB/SKOPJE - Hrvaška bo prihodnji teden začela rahljati ukrepe. V okviru prvega vala rahljanja bodo v ponedeljek omogočili ponoven zagon vrste podjetij, ki nimajo neposrednega stika s potrošniki. Uvedli bodo tudi mestni in primestni javni promet ter hitre ladijske linije med

kopnim in otoki. 4. maja bo znova začel delovati celoten zdravstveni sistem. Svoje delo bodo lahko znova začeli opravljati tudi ponudniki frizerskih, kozmetičnih in ostalih storitev. Severna Makedonija je že danes skrajšala policijsko uro in uvedla obvezno nošenje mask v zaprtih javnih prostorih in javnem prometu.

ATENE/BUDIMPEŠTA - Grška vlada je podaljšala ukrepe za zaježitev epidemije novega koronavirusa do 4. maja, madžarska pa omejitve gibanja do 3. maja.

RIM - V Italiji je v zadnjem dnevu število ozdravljenih prvič od začetka epidemije novega koronavirusa presešlo število novih primerov okužbe. Ozdravelo je 3033 ljudi, ki so bili okuženi z novim koronavirusom, zabeležili pa so 2646 novih okužb. Še naprej pada število trenutno okuženih in bolnikov s covidom-19 na intenzivni negi. Vse skupaj je bolezen covid-19 v Italiji zahtevala 25.549 življenj. Tam bodo poleti predvidoma začeli testirati cepivo proti covidu-19 na ljudeh,

PEKING/SEUL/HANOJ - V več azijskih državah se razmere v zvezi s pandemijo covid-19 umirjajo. Na Kitajskem že osmi dan zapored niso zabeležili nobene smrtne žrtve te bolezni, pada tudi število novih okužb. Tudi v Južni Koreji število novih okužb ostaja nizko. V Vietnamu so danes začeli rahljati drastične ukrepe ob pandemiji.

NEW YORK/VATIKAN - Generalni sekretar ZN Antonio Guterres je posvaril pred zmanjševanjem človekovih pravic zaradi novega koronavirusa. Papež Frančišek pa je opozoril na socialne posledice pandemije.

LONDON - Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) bo v luči pandemije koronavirusa za okrepanje gospodarstva v letošnjem in prihodnjem letu namenila 21 milijard evrov. Za obstoječe partnerje je banka že pripravila štirimilijardni paket pomoči, s čimer želi zagotoviti njihovo likvidnost. Sredstva so namenjena zlasti malim in srednje velikim podjetjem.

ŽENEVA/BRUSELJ - EU in 21 drugih članic Svetovne trgovinske organizacije (WTO) je podpisalo skupno izjavo, s katero so se zavezale k zagotavljanju čvrstih dobavnih verig hrane med svetovno zdravstveno krizo zaradi pandemije novega koronavirusa. Bruselj je predlagal tudi dodatne izredne ukrepe za nadaljnjo podporo najbolj prizadetim kmetijskim in živilskim trgov.

ŠPORT

LJUBLJANA - Člani izvršnega odbora Olimpijskega komiteja Slovenije so govorili o ukrepih za odpravo posledic zaustavitve dejavnosti zaradi novega koronavirusa. Na vlado so naslovili tri sklepe, s katerimi bi se uredila pomoč organiziranemu športu v času pandemije in po njej, tako finančna kot pri sprostitev dejavnosti. OKS je pozval vlado, da pri pripravi novega paketa interventnih in sistemskih ukrepov vključi tudi slovenski organiziran šport, tako za ohranjanje

njegove mednarodne konkurenčnosti kot tudi pri rekreaciji. Prav tako naj se nemudoma sprejme ukrepe, ki bodo omogočili treninge vrhunskih športnikov z upoštevanjem priporočil NIJZ in ministrstva zdravje v sodelovanju z medicinsko komisijo OKS. OKS v tretjem sklepu poziva vlado, da podrobneje opredeli navodila za izvajanje športnih dejavnosti v času pandemije.

LJUBLJANA - Slovenski nogometni prvoligaši že nekaj tednov mirujejo, saj je zaradi pandemije novega koronavirusa prekinjena Prva liga Telekom Slovenije. Kdaj se bo nadaljevala, še ni jasno, po zadnjem scenariju bi se lahko konec maja. Jasno pa je, kakšen format si želijo klubi. Prednostno si želimo sistem tekmovanja 9+1, kar bi pomenilo, da po koncu sezone 2019/20 zaradi izrednih razmer izpade zgolj ena ekipa, natančneje zadnji na lestvici, so v sporočilu za javnost zapisali slovenski prvoligaši. Po 25 od 36 krogov vodi Olimpija s 50 točkami, po 45 jih imata Celje in Aluminij, 43 Maribor, 38 Mura, 29 Tabor Sežana, 28 Bravo, 27 Triglav, 26 Domžale, 10 pa Rudar Velenje. Običajno zadnjevrščeni izpade, predzadnji pa igra kvalifikacije za obstanek z drugouvrščenim drugoligašem.

BRDO PRI KRANJU - Izvršni odbor Evropske nogometne zveze (Uefa) je sporočil dva možna scenarija za dokončanje sezone v evropskih tekmovanjih. Po prvem naj bi tekme v ligi prvakov in evropski ligi potekale vzporedno s tekmami v državnih prvenstvih, po drugem pa naj bi se nadaljevale šele avgusta. Iz Uefe so danes sporočili, da imajo ligaška tekmovanja trenutno prednost pred evropskimi. Po zadnjih podatkih naj bi bila finalna tekma lige prvakov 29. avgusta v Istanbulu, finalna tekma evropske lige pa 27. avgusta v Gdanku, a teh terminov člani izvršnega odbora Uefe niso uradno potrdili. Na tokratnem sestanku prek videokonference je tekla beseda tudi o terminih domačih ligaških tekmovanj. Po predlogu izvršnega odbora morajo nacionalne nogometne zveze najpozneje do 27. maja predstaviti koledar tekem, domače sezone pa se morajo končati najpozneje do 3. avgusta. V primeru, da bo v posameznih državah še naprej prisotna epidemija novega koronavirusa, se bo Uefa zavzela za predčasni konec sezone. Izvršni odbor Uefe je odločil še, da bo klubom, ki so se zaradi pandemije novega koronavirusa in prekinitve tekmovanj znašli v finančni stiski, nemudoma nakazala skoraj 70 milijonov evrov. Uefa bo tako sprostila denar, namenjen klubom za sodelovanje reprezentantov v kvalifikacijah za euro 2020.

LJUBLJANA - Končna odločitev o usodi košarkarske evrolige v sezoni 2019/20, ki je bila po pandemiji novega koronavirusa prekinjena 12. marca, bo znana 24. maja, so po sestanku z vsemi klubi sporočili iz evrolige.

LJUBLJANA - S sedeža Evropske odbojkarske zveze Cev so sporočili, da je sezona evropskih klubskih tekmovanj končana, v letošnji sezoni prav tako ne bo reprezentančne evropske lige. Kvalifikacije za evropsko prvenstvo 2021 so za zdaj še na programu, zveza Cev je objavila tudi rezervni termin.

MADRID - Nogometaše v Španiji bodo začeli testirati na novi koronavirus že 28. aprila, da bi

se klubi čim prej lahko vrnili k treningom in tekmovanjem. Opravljeni testi vseh nogometašev in klubskega osebja bodo oblastem dali pregled nad trenutnim položajem glede covid-19 v Španiji med nogometaši in prostovoljci la lige, saj si vodstvo prvenstva za klube želi čim prejšnji začetek treningov nogometašev v najbolj varnih zdravstvenih pogojih za igralce. Španski nogomet je obstal 12. marca, a si še vseeno želi končati sezono, do konca katere je še 11 krogov.

BERLIN - Nemški nogometni klubi so izrazili željo, da bi sezono nadaljevali 9. maja, je dejal predsednik nemške nogometne lige DFL Christian Seifert. Odločitev o nadaljevanju prekinjene sezone zavoljo pandemije novega koronavirusa mora potrditi nemška vlada, vse tekme v nemški prvi in drugi ligi pa bi potekale brez gledalcev. Elitno nemško nogometno ligaško tekmovanje je prekinjeno od 13. marca. Po 25 odigranih tekmah je bil v najboljšem položaju Bayern iz Münchna, ki je imel štiri točke več od drugouvrščene Borussie iz Dortmundu in pet več od tretjevrščenega Leipziga.

MONACO - Vodstvo atletske diamantne lige je zaradi pandemije novega koronavirusa za nedoločen čas prestavilo še dva junijska mitinga, natančneje v Eugenu v Združenih državah Amerike in v Parizu. Medtem v Oslu 11. junija pripravljajo alternativno atletsko tekmovanje, ki bo nadomestilo siceršnji tradicionalni miting na stadionu Bislett.

SID banka lani z 32 milijonov evrov dobička

24.04.2020 19:43

Ljubljana, 24. aprila (STA) - SID banka je lani ustvarila 32 milijonov evrov čistega dobička, medtem ko ga je bilo predlani za nekaj več kot 14 milijonov evrov. "Skupina SID banka je poslovala dobro in je glede na nekatere enkratne dogodke dosegla zgodovinsko rekordno leto glede dobička," je vodstvo zapisalo v lanskoletnem poročilu.

"Kapitalska trdnost in robustnost banke sta se nadalje okrepili, saj se je kapital banke povečal za 9,9 odstotka na 464 milijonov evrov. Kapitalska ustreznost znaša 34 odstotkov," so izpostavili v banki in pojasnili, da je skok dobička posledica prodaje hčerinske družbe in poplačila dela nedonosnih terjatev.

Prihodkovni položaj banke je ostal stabilen, saj so čiste obresti znašale 23,9 milijona evrov, kar je 4,1 odstotka več kot predlani. Pri tem je banka dosegla čisto obrestno maržo v višini enega odstotka, marža finančnega posredništva pa je bila 2,8 odstotka.

Čisti neobrestni prihodki so na račun enkratnih dogodkov znašali 41,5 milijona evrov. Iz oslabitev in rezervacij so realizirali odhodke v višini 11,7 milijona evrov. Zaradi teh novih poslov in zaposlitev so se stroški poslovanja banke povišali za 16,4 odstotka na 16,5 milijona evrov.

Dogajanje na slovenskem bančnem in tudi podjetniškem trgu v zadnjih letih je v letu 2019 kulminiralo glede konsolidacije bank in podjetij ter njihove nadaljnje privatizacije. To je zmanjšalo možnost in potrebo večjega obsega kreditov bankam in podjetjem. "Kljub temu smo v preteklem letu s 357 milijonov evrov novega financiranja in 635 milijonov evrov novega zavarovanja oziroma skupno finančnih storitev za 3,7 milijarde evrov dosegli prek 2000 podjetij, zlasti malih in srednjih ter izvoznikov," so izpostavili.

Tako so sredstva, ki jih je mobilizirala SID banka v preteklem letu, in sredstva, ki so jih upravljali, skupaj dosegla bilančno vsoto 2,4 milijarde evrov, kar pomeni 3,8-odstotno rast. Obseg netržnih zavarovanj pa se je povečal na 1,3 milijarde evrov, kar pomeni 57-odstotno povečanje, so povzeli.

Na domačem kreditnem trgu se je lani nadaljevalo predlani začeto večje povpraševanje po posojilih, predvsem za obratna sredstva podjetij ter seveda za stanovanjske in potrošniške kredite. Še večje je bilo povpraševanje po projektne financiranju v **gradbeništvu**. "Vendar je bilo ob visoki likvidnosti bančnega sistema, nizkem razmerju med posojili in vlogami, nizkih obrestnih merah in velikem varčevanju plasiranje naših razvojnih sredstev bankam in gospodarstvu oteženo," so opisali.

Lani so tako financiranje izvajali predvsem na področju kompleksnejših produktov in

programov ter finančnemu inženiringu. To je temeljilo predvsem na pokrivanju novonastalih tržnih vrzeli za podjetja doma in tudi v mednarodnem poslovanju, kjer komercialne banke še vedno niso bile aktivne.

Kot so spomnili, je SID banka kot upravljavka sklada skladov uspešno plasirala sredstva prve tranše evropskih kohezijskih sredstev v višini 63 milijonov evrov in črpala drugo tranšo v isti višini. To je okrepilo uporabo povratnih finančnih instrumentov v nekaterih regijah v Sloveniji, zlasti prek manjših bank.

Uspešno je potekalo tudi nadaljevanje lastniškega financiranja skupaj z Evropskim investicijskim skladom. V okviru slovenskega naložbenega programa kapitalne rasti je bilo trem upravljavcem zasebnega kapitala omogočeno posredno lastniško financiranje slovenskih podjetij. "Posredno in neposredno smo iz tega sklada financirali več podjetij v višini 5,6 milijona evrov," so izpostavili.

SID banka je lani dosegla 6,6-odstotno povečanje neto kreditov v primerjavi s preteklim letom, ki so se povzpeli na 1,55 milijarde evrov. Pri tem je delež posrednega financiranja bank znašal 47 odstotkov, stanje teh kreditov je bilo za 1,9 odstotka nižje, medtem ko je neposredno financiranje podjetij obsegalo 53 odstotkov portfelja in je bilo za 15,5 odstotka višje kot predlani.

Popravki prvega protikoronskega paketa nared za potrditev

24.04.2020 21:39

Ljubljana, 24. aprila (STA) - Odbor DZ za finance je z manjšimi dopolnili potrdil [predlog novele > interventnega zakona za pomoč podjetjem in posameznikom zaradi epidemije novega koronavirusa](#), s katero se med drugim širi nabor upravičencev do pomoči. S tem je zakonsko besedilo pripravljeno za sprejem na plenarni seji, kar naj bi se zgodilo v torek.

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije novega koronavirusa in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo velja od 11. aprila, zdaj pa vlada predlaga nekatere spremembe. "Predlog novele zakona predvsem vključuje dodatno skupino ranljivih oseb," je članom odbora pojasnil finančni minister Andrej Šircelj.

Veljavni zakon ponuja pomoč delodajalcem, ki so zaradi zmanjšanja naročil kot posledice epidemije poslali delavce na čakanje, predvideva pa tudi izplačilo solidarnostnega dodatka širokemu naboru upravičencev - med njimi upokojenecem, samozaposlenim, kmetom, prejemnikom denarne socialne pomoči in študentom. Skupni obseg pomoči je določen pri treh milijardah evrov.

Z danes obravnavanimi spremembami se dodaja nove upravičence. "Osnovni cilji predlaganih ukrepov pa ostajajo isti, to je ohranjanje delovnih mest, delovanje podjetij, izboljšanje socialnega položaja ljudi in seveda zaščita zaradi epidemije novega koronavirusa," je dejal Šircelj.

Pomoč v obliki plačila nadomestil plač in oprostitve socialnih prispevkov za delavce na čakanje bodo po predlogu lahko koristili tudi humanitarne in invalidske organizacije ter manjša podjetja iz finančne ali zavarovalniške dejavnosti.

Enkratna solidarnostna pomoč v višini 150 evrov je zdaj predvidena tudi za izredne študente, ne več le za redne. Med dodatnimi upravičenci do enkratne solidarnostne pomoči so tudi starši otrok s posebnimi potrebami, prejemniki starševskega dodatka, družinski pomočniki, rejniki, invalidi, vojni veterani, člani kmetij, prejemniki otroškega dodatka in drugi, je povedal Šircelj.

Enkratni solidarnostni dodatek v višini med 130 in 300 evrov, ki ga bodo ob izplačilu aprilske pokojnine prejeli upokojenici, bodo po predlogu prejeli tudi kmetje nad 65 let in z nizkimi dohodki ter prejemniki poklicnih pokojnin, če te ne presegajo 700 evrov.

Vlada je pomislila tudi na tiste, ki so izgubili delo iz poslovnega razloga. S tem namenom je uveden nov institut nadomestila plače zaradi izgube zaposlitve v višini 513,64 evra bruto

mesečno, do katerega bodo upravičeni brezposelni, ki so delo izgubili v času po razglasitvi epidemije.

"V zakonu so še vedno številne luknje," je ugotovil Luka Mesec (Levica). V Levici in drugih opozicijskih strankah bi med prejemnike pomoči vključili še več skupin državljanov, med drugim zadolžena gospodinjstva in podjetja, najemnike stanovanj in poslovnih prostorov, oskrbovance domov za starejše, otroke iz revnih družin, prekarne delavce, študente v tujini in tuje študente pri nas, iskalce prve zaposlitve in druge.

Prav tako so spraševali, zakaj gre le za enkratni dodatek in ne za reden dodatek ves čas trajanja ukrepov za zaježitev epidemije.

Predlagani popravki prinašajo tudi ugodnejše pogoje za preverjanje upravičenosti delodajalcev do povračila nadomestil plač delavcem na čakanju oz. izostanku od dela zaradi višje sile. Po novem bodo do pomoči upravičeni delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Če lani oz. letos ne bodo poslovali vse leto, se bodo primerjali povprečni mesečni prihodki.

Samozaposlenim, verskim uslužbencem, družbenikom in kmetom veljavni zakon ponuja pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka ter oprostitvi plačila socialnih prispevkov v času epidemije. Vlada tudi tu predlaga spremembe pogojev, in sicer bodo do pomoči upravičeni tisti, ki jim bodo prihodki letos upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oz. 2020, se bodo upoštevali povprečni mesečni prihodki.

Z namenom pomagati turističnim podjetjem predlog zakona uvaja vrednotnice, ki jih lahko organizatorji potovanj izdajo potrošniku, namesto da bi mu vrnili že vplačani znesek. Unovčiti jih bo mogoče v 24 mesecih od izdaje, če potrošnik tega ne bo storil, pa bo lahko od organizatorja potovanja zahteval vračilo zneska v denarju.

Predlog novele zakona sega tudi na davčno področje, in sicer od dobave zaščitne in medicinske opreme začasno ne bo treba plačevati davka na dodano vrednost. V SD so predlagali črtanje tega člena, vendar neuspešno.

Ker je vlada prepričana, da bo negativne učinke epidemije na slovensko gospodarstvo mogoče v veliki meri blažiti s pospešitvijo investicij, predlog novele zakona predvideva tudi ukrepe za pospešitev izdajanja gradbenih dovoljenj ter poenostavitev in skrajšanje upravnih postopkov po **gradbenem zakonu** in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave.

"S tem se močno znižuje prostorske in okoljske standarde," je protestirala Nataša Sukič (Levica), Šircelj pa je pojasnil, da se mudi z zagonom gradbenih projektov, da bo gospodarstvo čim prej začelo delati.

Odbor za finance v nadaljevanju seje obravnava še predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije novega koronavirusa. Ta predvideva oblikovanje jamstvene sheme v višini dve milijardi evrov, s katero bo država jamčila za posojila podjetij pri bankah.

Popravki prvega protikoronskega paketa nared za potrditev

24.04.2020 21:39

Ljubljana, 24. aprila (STA) - Odbor DZ za finance je z manjšimi dopolnili potrdil [predlog novele > interventnega zakona za pomoč podjetjem in posameznikom zaradi epidemije novega koronavirusa](#), s katero se med drugim širi nabor upravičencev do pomoči. S tem je zakonsko besedilo pripravljeno za sprejem na plenarni seji, kar naj bi se zgodilo v torek.

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije novega koronavirusa in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo velja od 11. aprila, zdaj pa vlada predlaga nekatere spremembe. "Predlog novele zakona predvsem vključuje dodatno skupino ranljivih oseb," je članom odbora pojasnil finančni minister Andrej Šircelj.

Veljavni zakon ponuja pomoč delodajalcem, ki so zaradi zmanjšanja naročil kot posledice epidemije poslali delavce na čakanje, predvideva pa tudi izplačilo solidarnostnega dodatka širokemu naboru upravičencev - med njimi upokojenecem, samozaposlenim, kmetom, prejemnikom denarne socialne pomoči in študentom. Skupni obseg pomoči je določen pri treh milijardah evrov.

Z danes obravnavanimi spremembami se dodaja nove upravičence. "Osnovni cilji predlaganih ukrepov pa ostajajo isti, to je ohranjanje delovnih mest, delovanje podjetij, izboljšanje socialnega položaja ljudi in seveda zaščita zaradi epidemije novega koronavirusa," je dejal Šircelj.

Pomoč v obliki plačila nadomestil plač in oprostitve socialnih prispevkov za delavce na čakanje bodo po predlogu lahko koristili tudi humanitarne in invalidske organizacije ter manjša podjetja iz finančne ali zavarovalniške dejavnosti.

Enkratna solidarnostna pomoč v višini 150 evrov je zdaj predvidena tudi za izredne študente, ne več le za redne. Med dodatnimi upravičenci do enkratne solidarnostne pomoči so tudi starši otrok s posebnimi potrebami, prejemniki starševskega dodatka, družinski pomočniki, rejniki, invalidi, vojni veterani, člani kmetij, prejemniki otroškega dodatka in drugi, je povedal Šircelj.

Enkratni solidarnostni dodatek v višini med 130 in 300 evrov, ki ga bodo ob izplačilu aprilске pokojnine prejeli upokojenici, bodo po predlogu prejeli tudi kmetje nad 65 let in z nizkimi dohodki ter prejemniki poklicnih pokojnin, če te ne presegajo 700 evrov.

Vlada je pomislila tudi na tiste, ki so izgubili delo iz poslovnega razloga. S tem namenom je uveden nov institut nadomestila plače zaradi izgube zaposlitve v višini 513,64 evra bruto

mesečno, do katerega bodo upravičeni brezposelni, ki so delo izgubili v času po razglasitvi epidemije.

"V zakonu so še vedno številne luknje," je ugotovil Luka Mesec (Levica). V Levici in drugih opozicijskih strankah bi med prejemnike pomoči vključili še več skupin državljanov, med drugim zadolžena gospodinjstva in podjetja, najemnike stanovanj in poslovnih prostorov, oskrbovance domov za starejše, otroke iz revnih družin, prekarne delavce, študente v tujini in tuje študente pri nas, iskalce prve zaposlitve in druge.

Prav tako so spraševali, zakaj gre le za enkratni dodatek in ne za reden dodatek ves čas trajanja ukrepov za zaježitev epidemije.

Predlagani popravki prinašajo tudi ugodnejše pogoje za preverjanje upravičenosti delodajalcev do povračila nadomestil plač delavcem na čakanju oz. izostanku od dela zaradi višje sile. Po novem bodo do pomoči upravičeni delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v letu 2020 zaradi epidemije upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Če lani oz. letos ne bodo poslovali vse leto, se bodo primerjali povprečni mesečni prihodki.

Samozaposlenim, verskim uslužbencem, družbenikom in kmetom veljavni zakon ponuja pomoč v obliki mesečnega temeljnega dohodka ter oprostitvi plačila socialnih prispevkov v času epidemije. Vlada tudi tu predlaga spremembe pogojev, in sicer bodo do pomoči upravičeni tisti, ki jim bodo prihodki letos upadli za več kot 10 odstotkov glede na leto 2019. Če niso poslovali v celotnem letu 2019 oz. 2020, se bodo upoštevali povprečni mesečni prihodki.

Z namenom pomagati turističnim podjetjem predlog zakona uvaja vrednotnice, ki jih lahko organizatorji potovanj izdajo potrošniku, namesto da bi mu vrnilo že vplačani znesek. Unovčiti jih bo mogoče v 24 mesecih od izdaje, če potrošnik tega ne bo storil, pa bo lahko od organizatorja potovanja zahteval vračilo zneska v denarju.

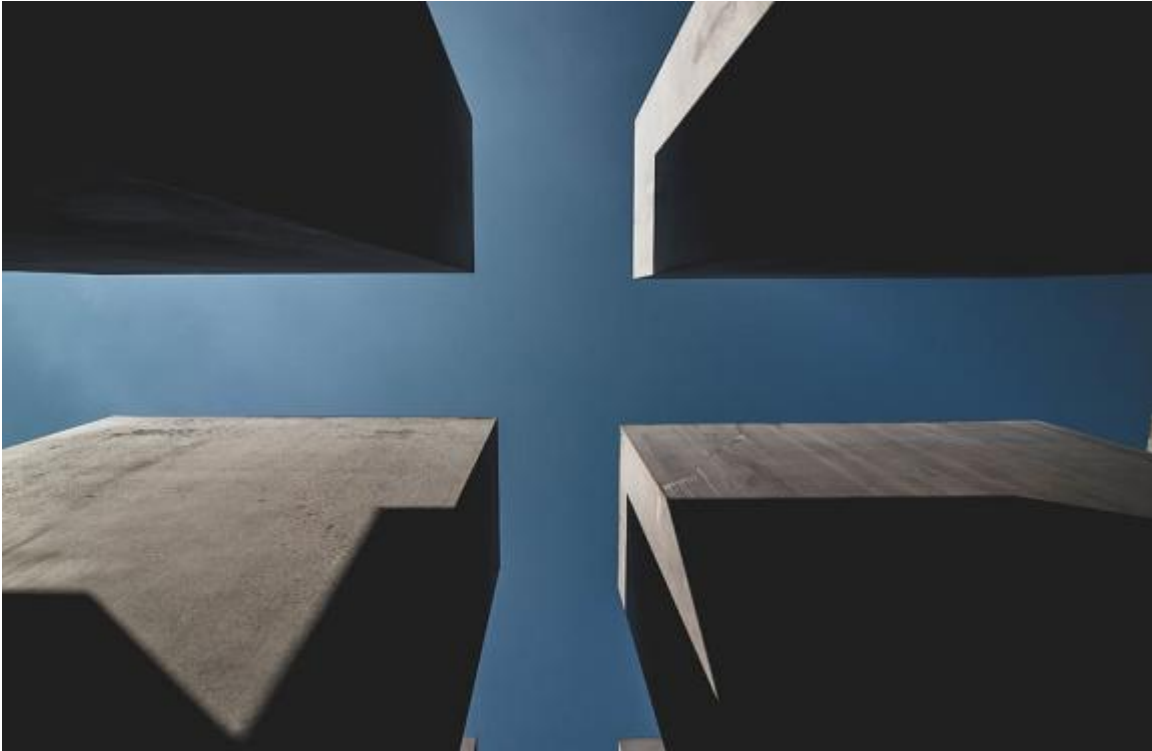
Predlog novele zakona sega tudi na davčno področje, in sicer od dobave zaščitne in medicinske opreme začasno ne bo treba plačevati davka na dodano vrednost. V SD so predlagali črtanje tega člena, vendar neuspešno.

Ker je vlada prepričana, da bo negativne učinke epidemije na slovensko gospodarstvo mogoče v veliki meri blažiti s pospešitvijo investicij, predlog novele zakona predvideva tudi ukrepe za pospešitev izdajanja gradbenih dovoljenj ter poenostavitev in skrajšanje upravnih postopkov po **gradbenem zakonu** in predpisih s področja varstva okolja in ohranjanja narave.

"S tem se močno znižuje prostorske in okoljske standarde," je protestirala Nataša Sukič (Levica), Šircelj pa je pojasnil, da se mudi z zagonom gradbenih projektov, da bo gospodarstvo čim prej začelo delati.

Odbor za finance v nadaljevanju seje obravnava še predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije novega koronavirusa. Ta predvideva oblikovanje jamstvene sheme v višini dve milijardi evrov, s katero bo država jamčila za posojila podjetij pri bankah.

PRESKAKOVANJE OVIR

ANTUN KATALENIĆ24. 4. 2020 - 17:00 / KULTIVATOR

00:00:00

00:25:35

2020-04-24-kultivator-preskakovanje-ovir.mp3

Izjava

Ta posnetek je iz časa, ko še ni bilo Tarče in Ivana Galeta. Iz časa, ko je neki drugi Ivan vladal v miru in brez groženj o konstruktivni nezaupnici. Druga najhujša afera po tisti orožarski ob osamosvojitvi, kot je sumljive posle okoli nakupov respiratorjev in zaščitne opreme označil predsednik socialdemokratov Dejan Židan, *kih *kih TEŠ-6 *khh *khh, zdaj visi nad glavo vlade Janeza Janše. No, če smo povsem iskreni, visi nad glavo političnega mrtveca Zdravka Počivalška iz Stranke modernega centra in nad Novo Slovenijo. Gledalci zdaj že legendarne Tarče na Radioteleviziji Slovenija - z izjemo enega poskusa vpletanja Anžeta Logarja - niso mogli ne slišati ne videti nič slabega o Slovenski demokrati stranki. Ogrožena koalicija? Mogoče. Ogrožen SDS? Nikakor.

Izjava

V času, ko se je začelo umikanje določenih omejitev v Sloveniji in drugod po Evropi, je vlada na torkovi redni seji sprejela obljubljeni Predlog novele Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, krajše protikoronski megazakon 2.0 ter Predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19. Ta ustanavlja garancijsko shemo v višini dveh milijard evrov, ki bodo uporabljeni tako, da bo pri posojilih mikro-, majhnih in srednjih podjetij država jamčila do višine 80-ih, pri velikih podjetjih pa do višine 70-ih odstotkov glavnice. S tem

se po besedah finančnega ministra zagotavlja likvidnost gospodarstva, pri čemer država nase prevzema dodatno tveganje, ki pa naj bi se dolgoročno splačalo zaradi ohranitve delovnih mest, ko bo zdravstvene krize konec. Predlog zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstva je danes romal na odbor državnega zbora za finance skupaj z novelo protikoronskega zakona, ki je obljubljala, da bo odpravila pomanjkljivosti in nepravilnosti prvega paketa. **Lidija Jerkič, predsednica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije**, priznava, da zakon zajema zelo široko populacijo, pri čemer pa vendarle upa še na določene popravke v obliki amandmajev. Pri sprejetju prvega paketa so bili ti zavrženi, češ da zanje ni bilo časa.

Izjava

Je nekdo rekel korona tri? **Andrej Vizjak, minister za okolje in prostor, je korak pred vsemi. Medtem ko se večina strank in civilne sfere ukvarja s tem, kako bomo preživeli naslednje mesece, je Vizjak že v drugi protikoronski paket vključil pospeške za gospodarstvo, specifično za **gradbeništvo** in infrastrukturo.**

V zakonu je tako predvidena rešitev, da zahtevi za izdajo gradbenega dovoljenja v integralnem postopku ne bo več treba priložiti dokazil o pravici do gradnje na zemljiščih, ki so predmet posega. Prav tako bo po novem mogoče začeti gradnjo na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja in ob morebitni zahtevani reviziji ne bo treba čakati na pravnomočnost. S tem se omejuje možnost blokiranja gradbenih del s strani okoljevarstvenih organizacij, ki delujejo v javnem interesu.

Njihovo delovanje bi bilo s sprejetjem tega zakona povsem omejeno za vsaj nadaljnji dve leti, saj 100.f člen določa, da, citiramo: **»Oseba, ki je pridobila status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na podlagi zakonov, ki urejajo varstvo okolja ali ohranjanje narave ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju 'nevladna organizacija'), ima pravico udeležbe v postopku za izdajo gradbenega dovoljenja po tem zakonu, če izpolnjuje še naslednje pogoje: če je nevladna organizacija organizirana v statusni obliki društva, mora imeti najmanj 50 aktivnih članov, pri čemer se šteje, da je član aktiven, če je tekoče in za zadnji dve pretekli koledarski leti bil udeležen na zboru članov in plačal članarino; b) če je nevladna organizacija organizirana v statusni obliki zavoda, mora imeti v tekočem in v zadnjih dveh preteklih koledarskih letih ves čas zaposlene najmanj tri osebe s polnim delovnim časom in s strokovno izobrazbo 7 ravni Slovenskega ogrodja kvalifikacij s področja delovanja nevladne organizacije; c) če je nevladna organizacija organizirana v obliki ustanove, mora imeti v tekočem in v zadnjih dveh preteklih koledarskih letih najmanj 10.000 evrov premoženja v vsakem letu.«**

Logiko za tem predlogom pojasni minister Vizjak.

Izjava

aaaaaammmpaaaaakkk ...

Izjava

Miha Jazbinšek, prvi minister za okolje v samostojni Sloveniji, je zgrožen nad predlaganimi spremembami.

Izjava

POLITIKA / KULTIVATOR DVESTO DRUŽIN PO SLOVENSKO

O tistih, ki delajo v koroni dobiček

Jaka Virant / 17. 4. 2020

POLITIKA / N-EURO MOMENT POLITIKA V MASKAH

Kdaj bomo izvedeli, po čigavi politični volji so posamezni dobavitelji prišli do poslov z medicinskimi pripomočki
Tomaž Zaniuk / 22. 4. 2020

Uroš Macerl iz nevladne organizacije Eko krog, ki je prvopodpisana na javnem pismu ministru za okolje, komentira modus operandi Andreja Vizjaka, ki je v času prve Janševe vlade deloval kot minister za gospodarstvo.

Izjava

Marko Zupančič iz Društva za preučevanje rib Slovenije opozarja na morebitno nezakonitost spornih členov.

Izjava

Društvo za preučevanje rib Slovenije ima v odnosu z Vizjakom veliko izkušenj, saj so predlani dosegli, da je upravno sodišče okoljevarstveno soglasje za gradnjo hidroelektrarne Mokrice lani vrnilo v postopek in dodelavo. Andrej Vizjak je bil pred prihodom na ministrstvo zaposlen v Hidroelektrarnah na spodnji Savi, ko je redno bil boj z okoljevarstveniki, prav danes pa se je tja vrnil v vlogi ministra in najavil začetek gradnje hidroelektrarne Mokrice še pred koncem leta 2020. Glede morebitne sodne presoje o tem zakonu je Vizjak miren, saj, kot pravi, ne gre za retroaktiven poseg v pridobljene pravice.

Izjava

Miha Jazbinšek meni, da gre za očiten napad na nevladnike, ki jim vlada na legalističen način ukinja pravico do dela.

Izjava

Vizjak obljublja, da se bo trudil za soobstoj okolja in razvoja.

Izjava

Minister za gospodarstvo, pardon, okolje, je v zakon vpeljal še eno vprašljivo rešitev, namenjeno pomoči podjetjem. Dolga zgodba o stroških odvoza odpadne embalaže bo očitno zaključena, tako da bo država ta strošek prevzela kar nase.

Izjava

To so verjetno te nove priložnosti, o katerih govori Janša. O novi zakonodaji bodo v državnem zboru predvidoma glasovali v torek ali sredo. Odvisno, v kolikšni meri bo vlada pripravljena na upoštevanje amandmajev. Ostanite zdravi.

POLITIKA · OFFSAJD

VODA NA KAMEN, POPLAVA

O razlogih in posledicah zaustavitve gradnje hidroelektrarne Mokrice

Miha Poredoš / 10. 4. 2019

POLITIKA · PONUDBA IN

VIRUS NAPADEL EKONOMSKE DOGME

Koronakriza: o ekonomskih posledicah virusa SARS-CoV-2

Gal Krizmanič / 1. 4. 2020